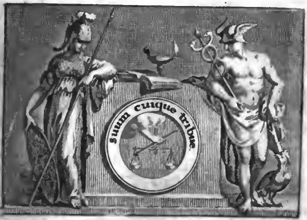
PETRI DANIELIS
HUETII
POEMATA,

LATINA & GRAECA

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Quotquot colligi potuerunt.

TRAJECTI ad RHENUM.
Officina GUILIELMI BROEDELET.
A. D. M. DC.XCIV.

Digitized by Google

AH

Digitized by Google

JOANNES GEORGIUS GRAEVIUS

S. D.

LECTORI.

CArmina Viri ſummi, Petri Danielis Huetii, Antiſtitis Abrincenſis, cum bona quadam fortuna inveniſſem apud extorrem Galliae, non potui non, Lector φιλόμουσε, tecum ea communicare: quod haut invitis Muſis, & ſecunda tua, ſi Muſarum deliciis ca-

BIBLIOTECA NAZ. VIT. EMANUELE ROMA

Digitized by Google

peris, voluntate me feciſſe puto. Viri excellentis exquiſita diffuſaque per omnes divinas humanaſque diſciplinas doctrina, tot aeternis ingenii monumentis orbi terrarum teſtata, nemini, niſi omnis humanitatis ignaro, poteſt eſſe obſcura. His dotibus ſciebam non deeſſe verſuum Graecorum Latinorumque ſcite pangendorum facultatem. Nam non pauca Viri Illuſtris carmina videram dudum, quae pro veteri triginta fere annorum amicitia mihi miſerat ſubinde, valde cum mihi, tum aliis, qui de his recte poterant exiſtimare, probata. Inde illam de herba Serica, quam Thee appellant, elegiam ante annos aliquot in Galliis editam, hic
jusſe-

juſſeram denuo typis mandari, cum omnes, qui legerant apud me, illius deſcribendae cupiditate tenerentur, ſingulari ejus ſuavitate & elegantia commoti. Cum autem in plura nuperius, quae antea non videram, eaque cultiſſima Huetii poematia incidiſſem, valde laetabar. In primis afficiebat me mirifice lectio illius idyllii, quod de morbo, quem in aetatis flore contraxerat graviſſimum, deque illius remediis ſcripſerat. Memoriam enim mihi refricabat jucundiſſimam illius temporis, quo id mihi adoleſcenti V. CL. Alexander Morus, quem tum Amſterodami humaniores litteras docentem officii cauſſa ſaepe ſalutabam,

in Muſaeo ſuo recitabat, cum magna ingenii auctoris admiratione, quo neminem felicius genium Lucretiani ſtyli, ad cujus imitationem erat conformatum hoc idyllium, effinxiſse praedicabat, cum non nulli docti homines nullo ſucceſſu ad tentandum talis poematis genus vires ingenii fuiſſent periclitati. Itaque, viſo hoc tot inviſorum mihi antehac carminum theſauro, temperare mihi non potui, quin exclamarem, Eia commune ſit, quodcunque eſt lucri! Nec in ejus conſortium me ſunt dedignati admittere, qua ſunt humanitate, in quorum erat cuſtodia. Votorum compos petii quoque poteſtatem poemata

haec

haec publicandi, ne videremur aliis invidere, quam nos ex iis capiebamus, voluptatem. Cum & haec mihi venia data eſſet, nolui has eruditionis poeticae lautitias, multo venuſtatis ſale perſparſas, Tibi, Lector, diu debere, ne cum ipſe parens horum pulcherrimorum foetuum, qui nunc totus eſt in graviorum ſtudiorum tractatione, videretur illos negligere, ac nolle tollere, perirent. Vale: his fruere: & mecum opta, ut ceterorum quoque carminum ineditorum potiaris, quae pangere ſolitus olim eſt Huetius, quaeque latitare apud ejus amicos teſtes habeo locupletiſſimos, qui ajunt plura ſe aliquando vidiſſe, quam hic col-

collecta habentur, apud Virum celeberrimum, & mihi, cum in vivis eſset, amiciſſimum Stephanum le Moyne, nec non apud Virum ampliſſimum Du Tot, Ferrare, Senatorem Rhotomagenſem. Iterum vale.

VI-

VITIS,

ECLOGA.

AD CLAUDIUM SALMASIUM.

ET nos inſauſtum Vitis referamus amorem,
Quoque modo juvenem dum cæca amplectitur Ulmum,
Formoſum torta mutaverit arbore pectus.
At tu ſive leves ſcriptis ulciſceris Anglos,
Dogmata ſeu torvo referas dictata Cleanthi
Porticibus quondam pictis, ſeu quo ordine quondam
Conſtiterit patriis acer Romanus in armis,
Claudi, noſter amor, tenues ne deſpice luſus.
Tempus erit cum nos, adſit modo fauſtus Apollo,
Jam paſtoralis ſpernentes carmina Muſæ,
Rite ſuum Divis olim dicemus honorem.
Et Divûm genus, Heroas tollemus ad aſtra.
Tum quoque, Salmaſi, noſtro celebrabere cantu,
Si modo non refugis, miſtusque videberis illis.
Dum ſummo quondam Parnaſſi e vertice Bacchus
Proſpicit, atque oculis lentus circum omnia luſtrat,
Plurima floriferis exultat Oreas in arvis,
Et ſimul implicitis manibus per gramina feſtas
Exercet choreas; quas inter candida Vitis
Emicat, egregio tantus decor inſidet ori.
Hanc Deus ut vidit, venis ut concipit ignem,
Et molli nitidos infigit pectore vultus.
Continuo ſpecula præceps erumpit ab alta,

Et placido primum Nympham ſermone ſalutat,
Inde etiam officiis permulcens omnibus ambit.
Nec Dea dedignata Deum eſt: mox victa doloſis
Obſequiis roſeas ardentem excepit in ulnas.
Scilicet ex illo paribus conjunxit amantes
Unus amor nodis, una arcto copula nexu.
Interea longum nigros carpebat ad Indos
Bacchus iter, cædeſque Viris ac vincla parabat.
Protinus attonita turbatam mente puellam
Triſtis adit, mœſtis & fletibus ora rigantem.
Jamque vale, mea Vitis, ait; me juſſa Tonantis
Extera nunc cogunt invitum quærere regna.
Adjuro pice torrentes & ſulfure ripas
Non alias tantum me ſuſcepiſſe dolorem.
Finibus at poſtquam me fatum extruſerit iſtis,
Seu teretem verſas arguto pollice fuſum,
Seu clamore premis timidos ad retia damas,
Seu levibus comitum ſaltas immiſta choreis,
Vive memor noſtri; non unquam oblivia vultus
Ulla tuo poſſint e pectore tollere noſtros.
Dixit, & averſo torſit veſtigia greſſu.
Illa quidem, ut perhibent, curis ingentibus ægra
Fugit, & in ſylvis ſeſe Dea condidit altis
Multa gemens, magnoque animum labefacta dolore,
Dum precibus vanis Superos atque aſtra fatigat,
Atque ſui fruſtra reditum ſibi poſcit amantis.
Aurea jamque ſuum bis Luna impleverat orbem;
Illa per umbroſos ſaltus, ſcopuloſque ſonantes,
Errabat demens animi, lymphataque Bacchum,
Abſentem Bacchum repetita voce vocabat;
Ipſa cavis Bacchum referebat vallibus Echo:
Cum gemitum & Nymphæ vocem procul audiit Ulmus,
Florea dum lentus pecudes per gramina paſcit,
Inter paſtores longe pulcherrimus Ulmus.
Audiit, atque illuc ſuſpenſis greſſibus ivit,
Flebilis unde dabat ſe vox, triſteſque querelæ.
Atque is dum frondes inter proſpectat opacas,

In-

Incerto mœſtam vidit ſub lumine Vitem,
Et procul obſcura vultus agnovit in umbra,
Fletibus humentes vultus, lacrymiſque decoris.
Ille quidem fletus Nymphæ miſeratur acerbos;
Nec non & Nymphæ vultus miratur & ora.
Haud mora de latebris audax ſe proripit Ulmus,
Turbataque dedit ſe coram Vite videndum.
Mox prior hæc, Quæ te lacrymantem incommoda tangunt,
O Dea, quis nigris cogit te condere ſylvis?
Namque Dea es, ſi quid divino creditur ori.
Hæc Ulmus. Vitis contra ſic rettulit Ulmo,
Nam ſecreta, puer, quis te lo[illegible] quærere juſſit,
Furtivam ut noſtris præberes lu[illegible]s aurem?
Quod petis, haud promtum eſt [illegible]gum narrare laborem.
Sic ait, atque alios agitabat mente receptus,
Cum tali juvenis dubiam ſermone repreſſit:
O utinam tantos poſſim lenire dolores!
Hic ego dum paſco ſimas per rura capellas,
Auditur luco gemitus lacrymabilis imo;
Scilicet accurri. At ſi quidquam opis indiga noſtræ es,
Nuſquam abero, non me officiis ſuperaverit alter.
Sed nunc in ſylvis vitam quid tranſigis atris,
More feræ? noſtris potius ſuccedito tectis:
Et ſunt noſtra quidem tecta huic contermina ſylvæ.
Hic varia inſtructas onerabunt fercula menſas:
Et ſi quæ præſtare valent ſolatia cantus,
Tale tibi blanda modulabor arundine carmen,
Quale ſub Arcadio cantat Pan ipſe Lycæo.
His permulſi animi, & ſenſim de pectore ceſſit
Quippe dolor, nec jam ſylvæ placuere ſilentes,
Jamque petit ſibi formoſo ſolamen ab Ulmo.
Bacchum amat illa quidem, ſed & Ulmum diligit illa,
Et dum Bacchus abeſt, præſentem diligit Ulmum.
Quid plura? abſentem paulatim abolere Lyæum
Incipit, atque novo Vitis conſumitur igne.
Sæpe illam, Bacchi cum forte recurſat imago,
Mutaviſſe fidem pudet, & nil tale merentem

Deſeruiſſe Deum; pecoriſque arſiſſe magiſtrum:
Sæpe ſui vultus ſi forte aſpexerit Ulmi,
Tum fortunatam tali ſe credit amante.
Ipſe etiam ſimiles traxit per viſcera flammas
Ulmus, & inſoliti ſtimulos perſenſit amoris.
Felix Ulme nimis, Vitem dum diligis, illa
Reſpondet curis & amorem exæquat amore.
Jamque triumphatis victor remeabat ab oris
Bacchus, cum circum gravibus conſtricta catenis,
Nec bene ſervitii patiens gens decolor ibat.
Ille ubi felici notas pede contigit oras,
Prima videre ſuam tan[illegible]ſt tempore Vitem
Cura fuit, ſolitasqu[illegible] & reddere voces.
Necdum etenim Vitis [illegible]um, Bacche, furorem
Audieras, Nymphæ i[illegible]to ſe ad limina profert:
Nympha per umbroſos Ulmo comitante receſſus,
Deliciaſque hortorum inter, florentiaque arva
Iverat, & niveis Ulmum tum forte lacertis
Amplexata, ſibi æternos optabat amores,
Cum procul hærentem juveni, mollique foventem
Complexu, torvo reſpexit lumine Bacchus.
Ilicet irarum violento percitus æſtu,
Ergone, ait, noſtrum potuiſti fallere numen,
Immeritumque dolis fraudaſti, perfida, Bacchum?
Ergo puella meos impune irriſerit ignes,
Supplicioque ſcelus merita nec morte rependet?
Juppiter, o noſtri ſi vere ſanguinis auctor
Diceris, & non ulla tuæ te tædia prolis
Cepere, ingratam pœnas da ſolvere Vitem,
Quas meruit; nec ſe pœnis ſubduxerit iſte,
Sitque in morte comes, ceu turpi in crimine Paſtor.
Audiit Omnipotens gemitus & vota rogantis.
Continuo amborum terræ veſtigia figit:
Tum vero ramos digitis exire videres,
Et viridi comptos involvi fronde capillos.
Jamque ſuum ſentit nodoſo cortice pectus
Nympha tegi, & rigido mutari viſcera ligno.

Tu quoque ſupplicio, Paſtor, damnatus eodem,
Pro capite excelſum tollis ſuper aſtra cacumen,
Pro pedibus lenta radice in Tartara tendis,
Emoriturque vagus procero in corpore ſenſus.
Sed quamvis duro ſepti ſint undique libro,
Lumine caſſi ambo, penituſque ſit arbor uterque,
Una tamen ſemper miſeris ſententia reſtat;
Hæc Ulmo æternum dum vult hæſiſſe marito,
Hic tenuiſſe inter dilectam brachia Vitem.

EPIPHORA,
IDYLLIUM
AD
LUCRETIANI CARMINIS LEGEM,
Quoad ejus fieri potuit, exactum.

PRÆSTANTISSIMO VIRO
ALEXANDRO MORO
S. P. D.
PETRUS DANIEL HUETIUS.

CUm eſſem ante annum in Hollandia, tum primum notitia, nec multo poſt magna familiaritas inter nos fuit. Etſi autem nullo ſequeſtro adhibito, ſed caſu quodam ſuſcepta hæc amicitia eſt, ejuſmodi tamen animorum conjunctio ſtatim eſt conſecuta, ut non recens nata illa, ſed a multis retro annis conflata & confirmata credi poſſet. Neque enim ego ullam de te bene merendi occaſionem prætermittere; neque tu ullis omnino officiis, quibus amicitia foveri & ali poteſt, deeſſe videbare. Meminero equidem, quoad vivam, quam amica me & ſollicita ope iſtic cum adverſa valetudine conflictantem ſis proſecutus: quam ſal-

ſis & Atticis jacis, omni lepore conditis, valentiorem quidem me, ſed faſtidio, quod ex morbo contraxeram, adhuc laborantem, tanquam bellariis exceperis: quam cultis & eruditis carminibus, me jam priſtinæ ſanitati reſtitutum, languidulum tamen, ad excutiendum veternum hunc, ad reponendum etiam provocâris. Feciſſem id quidem, nec ingratiis, niſi per temporis anguſtias (id quod tute ſcis) & occupationes ſtetiſſet, quibus tum miſere diſtrahebar. Adduxiſti tamen eo me, ut quod inter negotia ne aggredi quidem poteram, illud ego in otio, quod nunc primum nactus ſum, facturum me aliquando reciperem. Ab illo itaque tempore oppigneratam tibi fidem meam nunc tandem libero. Hoc unum præ me fero, eos quos ad te mitto verſus, Latinos eſſe; & vel ipſa argumenti novitate futuros tibi non ingratos; atque adeo ad Lucretiani carminis normam fuiſſe exactos. Quod ſi me mea opinio, temere forſan præcepta, ut ſua quemque ſæpe numero fallit, ſcito viros magnos, Johannem Auratum, & Famianum Stradam. aggreſſos idem aliquando, turpiter ſe dediſſe. Vale, Cadomi, ipſis Calendis Januariis, MDCLIV.

EPIPHORA.
IDYLLIUM STYLO LUCRETIANO CONSCRIPTUM.
AD PRAESTANTISSIMUM VIRUM ALEXANDRUM MORUM.

INCLUTA Mnemoſynæ ſoboles, o noſtra voluptas
Calliope, præſtans animorum conciliatrix,
Quæ ſenſim fera corda lacis, quæ voce canora
Blanditim mulces hominum mortalia ſecla:
Tu me naſcentem dias in luminis oras
Æterno complexa favore es, proque ſecuta;
Per te jucundam potui traducere vitam

Hacte-

Hactenus, haud Phœbi donis cantuque carentem:
Tu noſtro curas pepuliſti e corde ſequaceis,
Et potuiſti animi dubios componere fluctus:
En etiam noſtris divinos incutis igneis,
O Dea, pectoribus; per ſumma pericula ductum
Quo poſtquam caput immiti ſubduximus orco,
Nunc alacres tandem & morbi languore ſoluti,
Carmine promamus longi tormenta doloris;
Carmine, quo quondam magni Lucretius orbis
Naturam, & cœli deſcripſit maximitatem.
Ergo his flexanimum dictis inſperge leporem,
Permulcere mei quò cantu ſuaviloquenti,
Melleque Muſæo poſſim contingere doctum
Pectus Alexandri, quem tempus, Diva, per omne
Omnibus inſtructum cumulaſti prodiga donis.
At tu, More, cave, ne quæ diſpoſta fideli
Mœnera noſtra tibi ſtudio ſunt, ſpreta relinquas,
Diverſuſve abeas, ſint interlecta priuſquam;
Ne te Calliope quoque dedignata relinquat.
Alter menſis hic eſt, ex quo ſum nactus acutum,
Atque novum, notumque mihi non ante dolorem.
At quo de genere hic morbus fuat, illud ego iſtis
Carminibus conor deſcribere; protinus omni
A ſimilis morbi cauſſa ut caveat ſibi, quisquis
Verſibus advertet noſtris animum, adque plicabit.
Verſabar dum forte inter juveneſque, puellasque,
Ingentique animum devinctus volnere amoris
Quærebam quanam arte meam mihi conciliarem
Phyllida, detexi caput, ut volgo fit; & iſto
Ornatu, mentis cœp i intima ſenſa profari.
Illa quidem noſtris haudquaquam ſaxea dictis
Aurem præbebat facilem, mentemque benignam,
Reſponſisque etiam me dignabatur amicis.
At mea dum blanda delinit corda loquela,
Haud amimadverti ſtillare ex æthere tetrum
Humorem, qualis crepera ſub luce profundi
Sæpe ſolet, ſera oſtendit cum lumina Veſper.

 Con-

Continuò humenti contactus frigore vertex,
Infeſtique algus læſum ſtringore cerebrum
Collectæ magnam fundit vim pituitaï.
Quod genus in putri cum caudice prendimus olim
Tardigradam cochleam, domiportam, ſanguine caſſam;
Illam ſi quis acus ferro transfigat acuto,
Anguſtas intra ſeſe mox contrahit ædeis;
Interea deforme exit de volnere virus,
Percuſſoris acum maculans, dextramque cruentans.
Sic poſtquam admorſum eſt noctis cere frigoribus brum,
Haud mora contrahitur; tum vero noxius humor
Expreſſus, capitis per caulas diffluit omneis.
Pars etenim in fundum volvit ſe pectoris imum,
Stringitur unde acri humectum raucedine guttur,
Unde & languentes artus quatit improba tuſſis.
Pars ſtomachum diverſa petit, rivoſque fluentes
Excipit ingluvies, atque hic demum coaceſcunt,
Et gignunt non parvum corrumpendo dolorem.
Hujus at humoris pars effluit altera apertis
Naribus, in mucum & turpem reſoluta coryzam;
Atque niſi immundas nares ſudaria tergant,
Scilicet aſſiduo decurrat flumine mucus.
Quin etiam pituitai ſe colligit hujus
Particula, & reſugit ſectos averſa meatus,
Inſolitamque viam tentat, gaudetque remotas
Indugredi capitis partes, tum incluſa cavernis
Verticis, emitti nulla ratione poteſtur,
Sed potius latebris intus comprenſa tenet ſe.
His animadverſis, nunc rem deſcribere pergam,
Illo quo nuper mihi contigit ordine. Totum
Poſtquam traduxi languens ex rheumate menſem;
T raque replerunt pituitæ flumina pectus;
Ter denoſque dies de naribu', deque cerebro
Humor profluxit; nec longum tempus, & ingens
Dimidii capitis dolor ingruit, haud ſecus atque
Si foret in cerebrum mihi forte impacta ſecuris
Vi magna; ratus hunc ſum ſcilicet eſſe dolorem,

Quem

Quem miſſi gignunt alvi de fæce vapores.
Aſt erat a vera longe hoc ratione repulſum;
Et me animus fallebat; enim nonnulla vacivos
Pars erat illius humoris nacta receſſus;
Membranas inter cerebri, & dextrum inter ocellum.
Naviter at clauſus cum omnis foret exitus eii,
Ipſum ſeſe oculum intra aggreſſa erat inſinuare.
Tum proporro, eſſent quaſi magna percita plaga,
Lumina turgebant circum ſuffuſa rubore
Sanguineo, lacrymiſque perennibus ora rigabant:
Alterius ſed enim morbus communis utrique eſt.
Adde quod incerto tentari membra rigore
Experiebar, & alternis me pallida febris
Frigore torrebat languentem, aut igne coquebat.
Hinc factum ut deformaret liventia luror,
Et triſtum circum macies obduceret ora.
Ergo convenio medicum: Quæ pocula ſumam?
Num pilula in noſtram mittetur, num bolus alvum,
Qui magnum poſſit capitis ſedare dolorem,
O Aſclepiade, lacrymaſque abſtergat ocellis?
Hæc ego; tum medicus contra ſic farier inſit:
O Juvenis, prima noviſſe ab origine morbi
Illius cauſſam, non intermiſſa Galeni
Lectio, & Hippocratis multos verſata per annos
Pagina Phoebigeni, experientiaque ipſa, dedêre.
Hæc ille, & morbi cauſſas memorabat eaſdem,
Carminibus quas nos paulo deſcripſimus ante.
Ergo has aggreditur certa expugnare medela.
Nam plantagineis albumina diluit undis
Ovorum; hinc porro cataplaſmata frigida fiunt,
Quæ poſſint oculis humorem avertere tetrum.
Femina præterea, quæ partum enixa recentem
Eſſet maſculeum, quæque eſſet nigra capillis,
Deligitur, noſtrumque petit delecta cubile;
Diſtento huic candens ex ubere lacteus humor
Funditur, hoc inſertim turgida lumina mulcet;
Protinus ut tali tactu recreata valeſcant.

Quin etiam fluvios inter, pigraſque paludeis,
Quæritur informis, ſitienſque cruoris hirudo,
Anguineum genus; hæc poſtquam depreníà tenetur,
Temporibus noſtris adponitur, adque plicatur
Ægros circum oculos; tum dente admordet acuto
Pelliculam, impurumque avido ſanguen bibit ore;
Sanguinis inque locum protelo impellitur humor
Noxius, inde avidi mox anguis viſcera complet.
Quod ſupereſt, humeris ventoſa cucurbita noſtris
Impoſita eſt, ardens fax intro eſt condita poſtquam
Cerea: deſubito protractæ grandia carnis
Augmina turſerunt; caro porro hæc ſanguine mixtum
Continuo humorem tetrum de vertice traxit.
Diditur hic alias poſtilla in corpori' parteis;
Hunc ubi dis natura ſupat deinde, & facit are.
Arte vacefactum eſt ægrum poſtquam caput illa;
Scilicet ardoris violenti pauſa ſecuta eſt,
Priſca valetudo rediit, triſtiſque gravedo
Abſceſſit capiti, languentibus ægror ocellis.
Denique convalui auxilio medicaminis hujus,
Quod quondam, ut perhibent, ſolers tum repperit uſus,
Cum primum varias agitando extunderet arteis.
Hoc pacto matrem naturam ars filia vicit.
At vos, queis inter ſuetum eſt ſæpe eſſe puellas,
Hoc, Juvenes, ſapite exemplo, & me diſcite talem
Intempeſtivi obſequii ſolviſſe luelam.

AD CAROLUM PERERIUM

ODE.

NOn vides quanto populi frequentes,
Docte PERERI, ſonuere plauſu,
Aureo dulces ſimul impuliſti
Pectine nervos?

Audit,

Audit, & ſecum meditata Clio
Reddit auditum ſtudioſa carmen;
Arduæ circum tremuere ſummo
Vertice laurus.
Reddit umbroſis recubans viretis
Ultimæ ſeu qui tenet arva Calpes,
Sive qui potat vaga fabuloſi
Flumina Gangis.
Te decet molles levium ſuſurros
Virginum grato celebrare cantu,
Rapta vel furtim male pertinaci
Præmia nymphæ.
Te decet Bacchi cyathos, & ipſum
Pampino Bacchum viridi nitentem:
Te decet Faunos numeris procaces
Dicere parvis.
Mox tibi verſu procul audiendo
Maximus rerum LUDOVIX canetur,
Fortibus quandoque ruens Iberum
Contudit armis
Vana jactantem; ſimul ut perenni
Laurea victor caput impedivit,
Dexteram mox & decorabit almæ
Termes olivæ.
Concines curas vigiles IULI,
Ut rebellantum vario tumultu
Altior cæcas oculo irretorto
Deſpicit iras.
Interim ſolis reſupinus antris,
Hic ubi lymphæ ſaliunt fugaces,
Dividis glaucis operoſa lentus
Carmina Nymphis.
Lesbio chordas feriens loquaces
Mutuum plectro modularis ignem
Quo tuum pætis ARAMINTHA pectus
Urit ocellis.

Vos

Vos quibus primum recinis ſagittis
Contigit natus Veneris marinæ,
Nunc ut æterno ligat irreſecta
Copula nexu.
Candidæ dicis joca tum puellæ,
Tum refers frontis nitidæ lepores,
Quoque naſcentis Venus os decorum
Nectare tinxit.
Hanc levis circum volitat Juventas;
Preſſit ut molli ſemel arva planta,
Protinus flores & odora fundit
Gramina tellus.
Sive feſtivas agitans choreas
Ad lyram comtis comes it puellis,
Sive frigenti fluvio venuſtos
Abluit artus.
Talis Idæis ſtetit alma campis
Ante paſtorem Phrygium Dione,
Cum Deæ late ſtupuere nudum
Gargara pectus;
Talis & pura face Noctiluca
Emicans ignes ſuperat minores,
Spumeo poſtquam retulit ſerenos
Æquore vultus.
O meo longos utinam per annos
Plebe ſecreto liceat ſodali,
Liberam curis, ARAMINTHA, tecum
Ducere vitam:
Poſt ubi ſeri revolutus ævi
Terminus mortem tulerit propinquam,
Una vos mergat gelidos eodem
Hora ſepulcro.

Digitized by Google

AD

ANTONIUM HALLÆUM,

POËTAM LAUREATUM.

O D E.

Ut carmina ſua in unum colligat & in lucem edat.

DUm nuper altis Caſtaliæ jugis
Incertus erro, me bifido pater
De monte Latous paventem
Vocibus alloquitur canoris:
Quicunque noſtrum ſollicita prece
Ambit favorem, non ſimul occupat:
Plerumque fallaces caduca
In zephyros abiere vota.
Unus repulſæ neſcius aſperæ
Haud unquam iniquum ſenſit Apollinem
HALLÆUS, haud hunc ſiſa noſtris
Numinibus ſua ſpes fefellit:
Seu grandiori carmine concinens
Heroas altum tollit in æthera,
Seu quærit argutos jocoſa
Muſa modos leviore plectro.
Aſt ille blanda quæ retulit prece
Obliviofus præmia negligit,
Nulloque non partam labore
Progeniem expoſuiſſe gaudet.
Cur non remotæ ſplendida providus
Æternitati munera conſecrat,
Digeſta manſuris reponens
Ordinibus veniens in ævum?
Cumæa vates ſic levibus ſua
Mandavit olim carmina frondibus,
Frondeſque cuſtodes futuri
Ludibrium dedit eſſe ventis.

In-

Injurioſi vah ſceleris pudet;
Errare Muſam perfidus hoſpitam
In mille partes diſſipatam
Per varios ſinit angiportus.
Majore non ſe crimine polluit
Ææa ſolvens littore Colchico,
Cum fratris artus dividentem
Barbarici ſtupuere fluctus:
Remis adurgens at lacerum pater
Corpus profuſis non ſine fletibus
Collegit, & veram paterna
Promeruit pietate laudem.

AD LUDOVICUM XIV.

Quum fœdus iceret cum Philippo IV. Hiſpaniarum Rege, & MARIAM-THERASIAM ipſius filiam duceret,

ODE.

CEu fœtus atro turbine ſpumeis
Cum frangit Auſter pumicibus mare,
Et multa nautas apprecatos
Vorticibus quatit æſtuoſis,
Totoque differt æquore carbaſa,
Si forte ſalſis involitans vadis
Fulgore collucens benigno
Oebalidûm vagus ignis ardet;
Ceſſere venti protinus, impotens
Fluctus recumbit, Sol nitet aureus,
Cœlumque nimbis occupatum
Lumine purpureo recludit.
Sic non timentem funera Galliam
Poſtquam feroci ſævus Iberiæ
In bella commiſit recenti
Sanguine Mars, jaculiſque gaudens;

Gen-

Genteſque, longa militia, feras
Fortuna triſtes cæca per exitus
Attrivit, & feros in annos
Lethiferum retulit duellum;
Auro tumentis littoribus Tagi
Fulſit nitenti pulchrior Heſpero
MARIA, funeſtas cruentæ
Mox tenebras domitura noctis.
Hanc, gentis o Rex optime Celticæ,
Blandi ſagittis icte Cupidinis,
Tuque, ANNA mater, ſæpe vobis
Sollicitis precibus petitam,
Deducit Hymen alite proſpero;
Jam tæda luxit ſplendida pronubæ
Junonis, & pictum MARIÆ
Implicuit Venus alma Ceſtum.
Huic pax eunti, grataque Fauſtitas,
Fraudiſque vindex cana Fides præit,
Et ruris oſtentans honores
Frugifero Dea læta cornu.
Ergo ſceleſtam concutiens facem,
Et viperinis horrida crinibus,
Quam Luctus & Curæ ſequuntur,
Tartareas repetit latebras
Frendens Erinnys; tincta cruoribus
Jam tela condit miles: & aſpera
Rubigo, lento dente rodens,
Mox reſides gladios retundet.
Non officinis Mulciber igneis
Formare Marti ſpicula Thracio
Addet, nec incudi ſonoræ
Impoſitus crepitabit enſis.
Sed quiſque lentus collibus in ſuis
Soles amabit condere lucidos,
Gaudensque villoſos comatis
Velleribus ſpoliabit agnos.

Illum

Illum juvabit ducere languida
Obliviofi pocula Liberi,
Myrto coronatum nitentes
Aut oleâ viridi capillos.
Pars ſedularum Pieridum cliens
Mentem decoris artibus excolet,
Phœbique cultus promovebit.
Te, LUDOVIX, pater atque princeps,
Seu jura mavis ponere gentibus
Nuper ſubactis, capta vel oppida
Luſtrare victor, ſeu benignis
Imperiis fera corda mulces;
Sive ordinato milite ludicram
Miſcere pugnam; ſive animum juvat
Rebus fatigatum gerendis
Innocuo recreare ludo;
Diri pavebunt litora Boſphori,
Ingens pavebit Memphis, & abditos
Converſus ad fontes fugacem
Nilus agens trepidabit undam;
Ne luctuoſam, non patiens moræ,
Sibi catenam ductus adorea
Majore nectas, vel locare
Tecta velis Solymæ jacentis.
Commiſſa regni JULIUS interim
Componet alta mente negotia,
Curaque firmabit ſagaci
Quam populis peperit quietem:
Nuper duellis dictus amicior,
Quam pacis almæ dulcibus otiis,
Mavorte nunc gaudet ſepulto
Perpetuum pepigiſſe fœdus.
Leges ſeveræ virginis arbiter
Appendet æqua lance LAMONIUS,
Preceſque deſpectans nocentum
Rite ſcelus gladio recidet.

Non

Non hæc futuris acta nepotibus
Diſcenda carpant dentibus invidæ
Obliviones, nec vetuſtis
Evaleant abolere faſtis:
Aſt eruditis carminibus potens
Arcere letho Mercurialium
Manus virorum tot labores
In veniens celebrabit ævum.
Me præter omnes Æolia fide
Mirans videbit Gallia nobilem,
Lauroque velatum recondam
Sydereos caput inter ignes.

IN LUDOVICUM XIV.

ODE.

VEnturis meditans retro nepotibus
Quæſitam meritis prodere gloriam
Ingens imperiis qui ſacra mitibus
Princeps Lilia temperat;
Nunc vel nobilium Pyramidum ſitu
Auguſto monumentum extruit altius;
Nunc vultus Pario marmore regios
Ducunt artifices manus.
Deſcendens patrio protinus æthere
Pallas, Dardaniam qualis ad Ilion
Peliden adiit, atque ſalubribus
Juvit conſiliis ducem:
Talis BORBONIDÆ poſt caput adſtitit.
Heu vano nimium credule marmori,
Quid tentas ſtudio, dixit, inutili
Nomen transdere poſteris?
Quæ tu cunque paras, hora volucribus
Abſumet ſpatiis; nec pote lividum
Dentem præcipitis frangere Temporis
Mortales hominum manus.

Magni nata Jovis ſola volubiles
Frænat Calliope Temporis impetus.
Quod nigro Lacheſis ſtamine texuit,
Audet Muſa retexere.
Et mox illa tuis parta laboribus,
Si non Muſa vetat, laurea decolor
Areſcet moriens, palmaque languidis
Amittet foliis decus.
Prudens Cecropiæ conſilium Deæ
Attentis LUDOVIX combibit auribus,
Et neglecta ſacræ culmina Phocidos
Blando lumine reſpicit.
Tum lauros bifido vertice marcidas
Æternis videas ſurgere frondibus.
Largo virgineum flumine proluit
Montem Pegaſeus latex.
Jam gaudent reſides ſumere tibias
Vates Caſtaliis hauſtibus uvidi,
Et priſci reparant munera carminis
In laudes, LUDOVIX, tuas.
Hic vel Mæoniis cantibus aſperæ
Faſtus edomitos narrat Iberiæ,
Vel pronos humilem flumine ſupplici
Rhenum volvere vortices.
Læſum ſacrilego crimine principem, &
Cyrnæi furias auſaque militis
Hic triſtes elegos fingere doctior
Argutis queritur modis.
Mox & te, Cavarum pulcher Avenio,
Auratis iterum floride Liliis,
Et Romana diu vincula perpeti
Iratum Rhodanum canit.
Verſus ille truces fundere nobiles,
Quales bile tumens Archilochus vibrat,
Turbati Lotharum fœderis arguit.
At me tempora floribus

Vin-

Vinctum purpureis, qua pater aggeres
Lente Cæſareos Olena perfluit,
Gaudentem numeris & fide Lesbia,
Auguſti tenuem juvat
Luſus innocuos dicere principis.
Et ni Parca meos fregerit impetus,
Olim BORBONIDÆ (nam bonus annuit)
Dicam fors quoque prælia.
Servabunt numeros, noſtraque concinent
Miſtæ cum pueris carmina virgines,
Formoſo dociles reddere pollice
Cantus vatis HUETII.

HYMNUS,

QUEM CLERUS CADOMENSIS *AD S. VIRGINIS* YVRANDÆÆ SACELLUM SOLENNITER PROCEDENS canere conſuevit.

AD DIVAM VIRGINEM YVRANDÆAM SERVATRICEM

Hymnus.

DIVA Servatrix, bona Bajocani
Litoris cuſtos, prece quæ rogantum
Non gravis flecti, mala Cadomæis
Finibus arces:
En cliens ſacras tuus hic ad aras
Accidit pronus; meritoſque, dulcem
Increpans plectro citharam ſonante,
Dicit honores.

Horruit fœto tua nactus arvo
Paſtor effoſſa ſimulacra terra;
Agna cui ſimplex præiit, latentis
Numinis index.

Ungula terram fodiens biſulca
Fertur obſtipos tenuiſſe vultus,
Immemor prolis pecus, & virentis
Immemor herbæ.

Proximis circum ſtudioſa campis
Advolat pubes, rigidus colono
Ponitur vomis, labefacta linquit
Jugera foſſor.

Inter arentes reſupina glebas,
Læta contingi manibus piorum,
Floribus ſpargi patiens odoris,
Proſtat Imago.

At bonus tandem precibus ſacerdos
Rite conceptis, ſterili jacentem
Erigit campo, ſtabilique celſam
Sede reponit.

Hic tuo pendent capiti coronæ,
Hic tuas flammis adolemus aras,
Hic odoratos tibi dant Sabæa
Thura vapores.

Tu maris fluctus rapidos Britanni
Nutibus rectrix moderaris æquis,
Te procul ſumma pavidus ſalutat
Puppe magiſter.

Litoris compos, dubiiſque nauta
Te canit functus pelagi periclis,
Et coronatos decorat tabella
Supplice poſtes.

Aridos per te rigat imber agros;
Imminens per te ſegetes aduſtas
Tranſvolat grando, tumidiſque nutat
Merges ariſtis.

Ad tuum tendens pia turba limen
Oppidis exit bene feriatis,
Frigidæ vernis ubi mitigantur
Solibus auræ.

Floridis lente ſpatiata campis
Pompa dum procedit, ïo triumphe
Plebs canit, læto præit ore ſacra
Verba Sacerdos.

Luciæ valles, Doveræque circum
Adſonant ſaltus, virideſque ripæ,
Rupibus longè latitans marinis
Adſonat Echo.

Flamines feſtis operantur aris:
Hinc & hinc ſupplex tibi languidorum
Turba procumbens onerat piis altaria donis.

Tu ſalutari relevas jacentum
Arte languores, oculis tenebras
Pellis indulgens, & iniqua linguæ
Vincla reſolvis.

Per recurrentes revoluta febris
Temporum lapſus, fugit inquietis
Protinus membris, fugit æſtuanti
Aëre peſtis.

O Parens Nati, ſoboleſque Patris,
Sive ſtellato dominaris axi
Altior nimbis, & agente menſes
Altior aſtro;

Seu polo lapſam mage Cadomæa
Arva delectant, reſonumque propter
Litus aurato tua templa gaudes
Viſere curru:

Noſtra devoto tibi cunque Muſa
Serviet plectro, tibi noſtra ſerpet
Laurus æternis veneranda circum
Tempora ramis.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Laus Deum vivax maneat Parentem;
Natus extento celebretur ævo;
Spiritûs longis adoleſcat ingens
Gloria ſæclis.

S A L.

AD ILLUSTRISSIMUM CAROLUM SANCTAMAURÆUM, *DUCEM* MONTAUSERIUM, *SERENISSIMI DELPHINI* INSTITUTIONI PRÆFECTUM.

ANcipitis Jani reduces venêre Calendæ:
Per medias fervent munera miſſa vias.
Nos tibi, MONTOSIDES, *noſtris decus addite rebus*,
Offerimus purum, *munera parva*, *Salem.*
Tu facili cape dona manu; *tenuis quoque magnos*
Mica ſalis fertur pacificaſſe Deos.
Sic tibi ſe docilem præſtet regalis alumnus,
Attentaque tuos combibat aure ſales.

S A L.

AB Sale principium rebus, ſalis omnia plena,
Æquoraque, & tellus ingens, atque humidus aër.
Nam queis occultas naturæ accedere partes
Eſt labor, & cæcis diſſolvere corpora flammis,
Inque ſuum partes rurſum componere corpus,
Terna ſubeſſe ferunt miſtis primordia rebus,
Mercurii liquidos latices, & ſulfura viva,
Fœcundoſque ſales. Oculis variata colores

Sulfura

Sulfura ſubjiciunt, flammiſque alimenta miniſtrant;
Mobilis in craſſam diſtendit ſingula molem
Corpora Mercurius: firma compage revinxit
Vis ſalis, incerto fluerent ne turbida lapſu.
Divite ſal etiam diſperſit provida dextra,
Cum varios primum rebus natura ſapores
Adderet, & noſtris condiret fercula menſis.
Sal adeo eſt quodcunque ſapit, quodcunque palatum
Afficit; expreſſum ſeu pingui ab arundine ſacchar,
Collectumve jugis nectar florentis Hymetti
Affluat ad molles blanda dulcedine ſenſus,
Abſinthî ſive ora gravis contriſtet amaror.
At genus haud unum ſalis eſt: ſal foſſile terra
Eruitur; puteis liquidum ſal manat ab altis;
In ſal ſpumantes concreſcunt æquoris undæ,
Aut cum ſuppoſitis ferveſcunt ignibus, aut cum
Littoreæ rapido ſiccantur ſole lacunæ.
Sal Ammoniacas inter ſuccreſcit arenas.
Sal injecta facit carbonibus unda colurnis.
Sal quoque in immenſas procero vertice moles
Tollitur; excitis ſalſa de rupe columnis
Condit Arabs ſolidas Euphratis ad oſtia turres.
Præterea geminum ſal deprendêre Magiſtri
Rebus inhæreſcens; nativa hoc mole deorſum
Vergit, at in tenues illud flamma evehit auras.
Denique conferto rubrum ſale conſtat alumen,
Calchantumque virens ſutoribus utile, nec non
Effoſſum Parii nitrum tellure Canopi,
Et quæ plura meo non eſt comprendere verſu.
Vis ſalibus genitalis ineſt, vivoſque calores
Segnibus in Venerem dant ſalſamenta maritis.
Hinc ad res Veneris pronos dixêre ſalaces.
Ipſa Venus quippe orta ſalo eſt, emerſaque ſalſis
Fluctibus, aurata vehitur ſuper æquora concha.
Ergo ſalis quondam geniales reſpuit eſus
Turba Paretoniæ ſacris operata Juvencæ.
Sal fortunatas largo beat ubere terras,

Arvaque reſpondent avidis ſale fœta colonis.
Quod ſimul exceſſit gremio telluris amicæ,
Fluctibus elutum crebris, atque ignibus hauſtum,
Langueſcunt glebæ ſteriles, viduataque tellus
Triſti pigra jacet ſenio, & ſal mœret ademtum.
Aſt inopem ſumma miſeratus Juppiter arce
Optatum effœto ſenſim ſal corpore miſcet.
Tum recreata novo turget prægnans ſale tellus.
Hinc vegetum plantis robur venit, inde feraces
Concipiunt ſuccos, & pinguia pabula ſylvæ,
Et tandem lætis onerat ſe fructibus arbos,
Atque inſperatas meſſes miratur arator.
Ipſe fovens molles clauſis præſepibus agnos,
Matribus upilio ſparſas ſale præbuit herbas;
Præbuit, atque nova vidit pinguedine lætos
In ſpem lanigeræ fœtus adoleſcere gentis,
Plenaque ſpumanti retulit mulctralia lacte.
Salſa miniſtratur fugientibus eſca columbis:
Hinc redit actus amor patriæ, campiſque relictis
Spreta coloratæ revolant ad tecta volucres.
Quod niſi quæſitas lauta ad convivia carnes
Rerum ſerva memor ſalſugine maceret acri,
Æſtus, & humentis flatus vitiaverit Auſtri.
Sal quippe integrum ſervat poſt ultima corpus
Funera, reſtringens in tabem deflua membra.
Eſſe datam immundis animam quoque pro ſale porcis
Scite Chryſippus docuit. Sale fictile vitrum
Cogitur: accenſis Venetûm fornacibus ardens
Cryſtallus ſale concreſcit; liquefactaque ſaxa,
Et fuſos cineres dono ſalis excoquit ignis.
Fœda novo labes ſi forte inolevit amictu,
Vi ſalis eluitur; ſordes velamina ponunt,
Et ſale in antiquum fulgent reparata nitorem.
Non alia pollet vi parvæ terra Cimoli,
Quæque Brigantino petitur de vertice creta,
Priſcave Tymphaicum celebrat quod Græcia gypſum,
Et ſapo, & fœdas purgant quæ ſmegmata veſtes.

Quid

Quid duram glaciem, preſſique coagula lactis
Commemorem, ſalibus tantum conſtricta refuſis?
Quid veſco ſale perfoſſas in littore cautes?
Pulſa fames, & amor ſalibus revocatur edendi,
Obtuſoque abeunt faſtidia longa palato.
Sal Superis gratum, Superûm ſale frangitur ira,
Et parco ſale luſtralis contingitur unda.
Ipſe puer ſacros ſubiturus vertice fontes
Rite pio ſal ſincerum prius excipit ore.
Olim etiam feſtas Divûm ſtans victima ad aras,
Et tinctura ſacros effuſo ſanguine cultros,
Candenti ſalſas fruges cervice recepit:
Et ſegeti metuens micæ ſalientis honorem,
Farraque frugiferæ Cereri dedit horna colonus.
Signatur ſalibus princeps ſapientia puris,
Explorat dubios longus ſalis eſus amicos:
Toto etiam voluit quondam tentare medimno,
Lælius, optaſſet ſi quem ſibi cautus amicum.
Inde fit ut lætis effundens lucida menſis
Concha ſales poſitos, triſtes prænuntiet iras,
Occultoſque dolos, cæcaſque tumeſcere lites.
Temporibus ſale conſtabant ſtipendia priſcis:
Hinc & perpetuum meruêre ſalaria nomen.
Priſcæ Romulidûm plebi, ſanctoque Senatu
Munera grata ſalis donavit Marcius Ancus;
Primus & inſtituit populo gaudente ſalinas.
Cara annona ſalis: magna mercede coëmtum
Sal fiſcum gaza regalem ditat opima:
Provenit haud terris ſed enim præſtantius ullis,
Quam quod Santonici collectum ad littoris oram
Uſque peregrinæ referunt trans æquora puppes.
Denique non noſtros commendat gratia mores,
Ni fuerint tincti ſalibus; frigemus inepti;
Nullus honos, nulla ingrato ſermone venuſtas:
Averſæ fugiunt Charites, Venus ipſa faceſſit,
Et formoſa ſuum præcludit Nympha cubile.
Adde ſales verbis, ô non indocte Poëta,

Si quis manſuro ſperas de carmine famam.
Sed noſtra hoc tandem conſiſtat limite Muſa;
Ne forte inſulſum pariat faſtidia carmen.

AD
JOHANNEM CAPELANUM.

Dulcia nobilibus dum dividis otia curis,
Claraque magnanimæ committis facta Puellæ
Poſtera manſuris quondam per ſæcula chartis,
Et numeris divinum æquas, CAPELANE, *Maronem:*
Hic ego deductum meditor tibi dicere carmen,
Et longam ſermone viam narrare pedeſtri;
Hinc porro majora parans, & verſibus olim
Inde aliis, aliiſque, tuos dicturus honores.
Contractam facilis nunc ergo exporrige frontem,
Si magnis animum fas eſt avertere rebus;
Hiberniſque procul ſubjecta Trionibus arva
Decurre, & mecum caſus evolve marinos,
Queis me olim primo pubeſcens flore juventus
Jactatum implicuit, propius ſpectare volentem
Didita CHRISTINÆ *variis miracula terris:*
CHRISTINÆ, *quæ tum ſceptro ſpectabilis aureo,*
Ibat, & attentis dicebat jura Suecis;
At nunc ſceptra ſuper, fragileſque evecta coronas,
Ardua magnorum ſuperat faſtigia Regum.

ITER SUECICUM.

Egreſſum Cadomo primum me Diva recepit.
Honflorium tendo hinc: ægrum lectica ferebat:
Lecticam manni, quorum hic pravo pede fultus
Dum titubat, mediis effuſum exponit arenis.
Tum pranſi lembo ferimur, ſerique ſubimus
Urbem Franciſci Regis de nomine dictam.

Hic

Hic expectantes dum pontus & aura faverent,
Otia conſumunt miſeros, nec tædia poſſunt
Aut Arx, aut validi ſpectando fallere muri.
Undecima tandem panduntur carbaſa luce:
Ridentur comites, quos nauſea crebra fatigat,
Non ego; jejuni nam vix depellere ventris
Salſa carne famem poſſum, vel pane recocto.
Vicina interea nobis dum ripa propinquat
Caletum, geminas Anglorum e littore puppes
Proſpicimus plenis ad nos contendere velis.
Obſtupuit navis rector de gente Batava;
Arma huc, arma, Viri, inclamat; tormenta parentur,
Vela legant nautæ, belli det buccina ſignum.
O quam me tantis ſtolidum objeciſſe periclis
Pœnituit! ſcabrum accingor rubigine ferrum,
Spem ſimulans, tacitum condens ſub corde dolorem.
Ut propius venêre Angli, de puppe magiſter
Compellat noſtros. Unde, & quo? cuncta petenti
Ordine rettulimus; converſa is vela retorſit.
Navim quarta dies Zelandis appulit oris;
Præbuit optatos venienti Veria portus.
Hinc Middelburgum rapimur, ſed poſtera rurſus
Nos pelago lux commiſit; tua mœnia læti,
Dordrectum, intramus, quibus infeſtos procul hoſtes
Et Moſa & Vahalis revolutis fluctibus arcent.
Æneus ad Roteram mihi poſt ſpectatur Eraſmus:
Tum Delphi, & Delphis monumenta inſignia gentis
Naſſaviæ. Tectum Leidæ dein præbuit hoſpes.
Grata ſequens multum nobis aurora virorum
Primos noſſe dedit, Phœbi qui ſacra frequentant,
Heinſiaden, & Salmaſium, duo maxima Pindi
Lumina: tum Medicum mihi cernitur Amphitheatrum,
Bibliotheca, Hortus peregrinis conſitus herbis,
Et quæ multa ſolet lentus ſpectare viator.
Viſitur hinc nobis prælorum Harlema repertrix,
Et Peluſiaco ferratæ in littore claſſis.
Amſtelodamenſi demum ſuccedimus urbi.

Occurrunt

Occurrunt læto teſtantes gaudia vultu
Unanimes ſocii, Bochartus, Voſſius, atque
Complures alii, (tacitos quos Muſa relinquit)
Extremos una cupidi luſtrare Suecos.
Suave extra patriam veteris complexus amici.
Altera lux ſpectare dedit myſteria gentis
Judææ, ductor Judæus & ipſe Manaſſes.
Aſt adducta ſecans dirus præputia culter
Dum tenet attentum, & ſublati inſania ritus,
Ecce abaci, quo inferre pii cæleſtia Moſis
Scripta ſolent, ſummo extremum limbum pede tango
Inſcius; inſueto cuncti fremuere tumultu;
Diffugio veritus damnoſi vulnera cultri.
Inde Ultrajectum petimus; Schurmannia nobis
Anna ſalutatur, muliebris gloria ſexus.
Artis opus miror varium, quod mente ſagaci,
Aut manibus doctis virgo ingenioſa paravit.
Hinc diſcedentes excepit paupere tecto,
Et paleam feſſis Elſpettum præbuit hornam,
Ruſticaque ilignas onerarunt fercula lances.
Carpimus inde viam Suvollæ ad mœnia, longos
Hic ubi Kempenſis ſancte traduxerat annos;
Nunc etiam extincti vivit quoque fama ſuperſtes.
Mox Hardenbergam ſera ſub nocte venimus:
Ridetur nobis veteri mos ductus ab ævo.
Quippe ubi deligitur revoluto tempore Conſul,
Barbati circa menſam ſtatuuntur acernam,
Hiſpidaque imponunt attenti menta Quirites:
Porrigitur ſeries barbarum deſuper ingens.
Beſtia, pes, mordax, ſueta inter creſcere ſordes,
Ponitur in medio; tum cujus, numine Divûm,
Barbam adiit, feſto huic gratantur murmure Patres,
Atque celebratur ſubjecta per oppida Conſul.
Proxima Veſphaliæ pergentibus arva tenentur;
Gens procera, aliis toto capite altior extat;
Ætnæis olim dicas e fratribus ortam.
Ingens huc peregre venientes excipit aula,

Ignis

Ignis ubi in medio; circum capræque, boveſque,
Immundique ſues, & non ſine matribus agni;
Et pater, & fuſi paſſim cum conjuge nati.
Si vitam hanc mortale genus regnante trahebat
Saturno, ut perhibent, placeant mihi ferrea ſæcla.
Hic ſteriles campi, atque humiles ingrata myricas
Innumeris tellus fert dulcia pabula porcis;
Quos neque vel torrere veru, aut ferventibus ollis
Incoquere, at ſummi ſuſpenſos fornice tecti,
Aëre ſiccatos, fumo durare ſueti
Simplicibus totos gaudent imponere menſis.
Hinc procul attollit turritum Brema cacumen;
Erigimur ſtudio, claramque adipiſcimur urbem.
Continuo laſſus conſterni mando cubile:
Plumea ſubjecta eſt mihi culcitra, culcitra rurſus
Eſt injecta ſuper; nec longum tempus, & ingens
Prorumpit toto fuſus de corpore ſudor,
Nec potui dulces tali ſub tegmine ſomnos
Ducere; nox infeſta mihi prorſus fuit illa.
Orta dies demum eſt dilectæ nigra catellæ:
Præcipiti nam decurſu dum currus arenis
Volvitur in planis, obliſit curva morantem
Hanc rota; ſed calido per noctem infoſſa fimeto,
Et ſaturata oleo, priſcum eſt indepta vigorem.
Hoſpitium nobis dein Septem-clauſtra dederunt;
Virginibus quondam ſanctis florens domus; at nunc
Porticibus vacuis de multis quinque ſuperſunt,
Collapſæque ruunt ædes, ac limina Divûm,
Poſtquam Lutherus nova ſacra his intulit oris.
Proh, quæ Boxthudæ nos dein fortuna manebat!
Hic matrona potens, pulchra comitata puella,
Occurrit: Miles formoſa in virgine fixus
Uſque premit latus, & paſſim ſectatur euntem.
Hanc dum Bochartus priſca cum matre ſalutat,
Feſtiviſque avidas implet ſermonibus aures,
Incenſus miles, venaſque inflatus Iaccho,
Ut ſolitum, inſontem Bochartum ad prælia poſcit,

Et

Et vix compoſito junxerunt fœdere dextras.
Ortâ luce vagum cymba prætervehor Albim,
Hamburgique alacris tandem veſtigia figo.
Hic picturatos in veſtimenta tapetas
Induitur populus; campoſque, urbeſque videres
Inſtratis geſtari humeris: Junonius ales
Talia non varia pandit ſpectacula cauda,
Nec tot in imbrifera pinguntur nube colores.
Hinc languens recta Sleſvici ad mœnia tendo;
Archaicos ægro ſternit Gottorpia lectos.
Bis ſenas luces me detinuere volentem
Illic antiqua ſignata volumina dextra,
Et longis ſplendens cellis pretioſa ſupellex,
Barbaraque emenſus Perſarum Olearius arva,
Atque frequens mihi Cimbrorum cum Principe ſermo.
Hinc pene egreſſis cari præcordia bilis
Invaſit ſocii; verum Haderſlevia crebro
Sanatum vomitu vidit ſub lumina prima.
Balthica jamque ſuos oſtendunt æquora fluctus:
Provehimur pelago, & Cimbrorum linquimus oras.
Haud procul in tumido apparet Fionia ponto:
Pingue ſolum exupero, frigentique imbre madentem
Excepit mediis fundata Otthonia terris.
At dum clauſa tenet per noctem lumina ſomnus,
Subripuit noſtras gens inſidioſa lacernas:
Digredior triſtis, pluvioque obnoxius Auſtro.
Niburgo potimur nocturni, ubi regia pellex
Clauſa latet tenebris, & cæco carcere, poſtquam
Lurida regali contrivit toxica menſæ;
Dignior infami tetro pro crimine morte.
Eſt in conſpectu dives Zelandia contra
Inſula; nos illuc ventis & remige puppis
Acta vehens, vix ſubduxit venientibus Euris,
Alteraque ad ſcopulos pene eſt illiſa latentes
Pone ſequens: canas illic Meleagrides alas
Pandunt, inſuetumque canes dant gutture murmur.
Illic corporibus videas permiſta luporum

Robore ferali pendentia corpora ſurum,
Quam multa autumno pendent ex arbore mala.
Infixos trabibus ſubter mirabere cultros
Ægrorum manibus, quos olim ſtipite ſi qui
Incauti rapient, languentum corpore morbus
Cedet, ſi qua fides; rapientum in viſcera ſerpet.
Obvia currentes ſiſtit Roſchildia, condens
Marmoreis tumulis Danorum corpora Regum.
Protinus excelſis ſpectabilis Haſnia muris
Surgentem oſtentat turrim ſuper æthera, cujus
Aërium poſſit currus ſuperare cacumen,
Acclivi aſcenſu, non ſtructis ordine ſcalis.
Admiſſis ferimur bigis, curruque citato,
Atque in regifica laſſi conſedimus urbe.
Poſtquam membra quies recreavit, proxima regem
Viſere cura fuit; ſpatioſa ſiſtor in aula;
Utque parum viſu valeo, ſpecularia promo,
Et Regem vitreis proſpectans orbibus utor.
Haud tulit hanc ſpeciem Princeps, mihi jamque parabat
Vincula bile tumens; fugio, portuſque relinquo.
Fluctibus in mediis anguſta occurrit Huena,
Aſtris ſacra olim, & cæleſtibus inclyta curis;
Nunc piſces tantum ſolers captare marinos.
Huc feror, & viridi ſuperato colle, Tychonis
Dilapſas ædes veneror, pretioſaque fletu
Rudera conſpergo, & rurſum do carbaſa ventis.
In medio exoritur tempeſtas turbida curſu.
Horremus pavidi; vixque uvida membra quiete
Excipiens tandem fovet Helſenuria portu.
Æquoreo me ſubductum fortuna periclo
Pene alio merſit; nam dum munimina ſpectans
Cronemburgi obeo, foſſam prope labor in imam.
Quam varii impendent peregrinis undique caſus!
Tranquillam in patria potuit qui ducere vitam,
Liquerit hic dulces numquam me auctore penates.
Inde ſinum vento fruſtra luctante Codanum
Trajicimus: nobis apponit ſedulus hoſpes

Salgama ſparſa croco; Gothico hæc ſapit eſca palato,
Tum zytho, atque ovis incoctas oggerit offas,
Et vino, atque uvis ſiccat quas clara Corinthus,
Et cruſtis pilo tunſis, & olentibus herbis.
Incretum his piper acre, & odorum caryophyllum,
Et coriandra ſimul, tum zinziber, atque ſinapi,
Sacchar, mella, oleum, marathrum, flavumque butyrum,
Non alias Hecaten atris ſub ſedibus Orci
Crediderim libaſſe dapes; triſtiſque noverca
Non alios miſcet privigni in funera ſuccos.
Ergo venenatas impranſi liquimus eſcas:
Nocturni ire viam perreximus, atque diurni.
Pulvereos ſolvit valida Helmæſtadia currus.
Inde referre pedem, patriaſque reviſere terras
Cogitur, & flentes ultro amplexatus amicos
Voſſius abſcedit; ſic littera miſſa jubebat.
Ingredimur crebra nigrantes abiete ſilvas,
Viſigothis notas ſedes; ſitientibus illi
Hydromeli apponunt, & piſtam rite farinam
Exiguo ſale contingunt, parcoque cumino;
Appenſam fumi durant, ac lumina ſolis.
Hanc fruſtra impacto tentaris cædere cultro,
Viribus at durum tuditem ſuper incute totis.
Scanduntur celſæ rupes, Smalandica terra,
Vetterique latus ſinuoſum littus obimus.
Dat nobis illic ſervus riſuſque, jocoſque,
Dum ſummo curru ſtans, nocturnoque galero
Tectus, Davidicos attentus concinit hymnos
Arguti numeris conſtrictos arte Maroti,
Claudini & rauco corrumpit gutture cantus.
Mox datur Oſtrogothûm ſcabros attingere fines.
Aſpera gens victu, pelles induta ferinas;
Membra ſitu livent, & aduſti frigore vultus:
Præcingunt matrum villoſæ tempora mitræ.
Vectores illic ſuccuſſant ſtridula plauſtra.
Dant requiem longis conſtructa mapalia truncis;
Conſtratum viridi floreſcit ceſpite culmen,

Quo

Quo paſtum teneræ ſcandunt de more bidentes.
Deſuper admittunt anguſta foramina lucem,
Haud ſecus ac Romæ tenuit quas Terminus ædes.
Quinquaginta intus lecti, queis ſternitur hoſpes,
Et pater, & conjux, poſitique in ſtramine vernæ.
Hinc loti egreſſus cauſa ſub nocte ſilenti,
Regredior, primumque ratus ſubiiſſe cubile,
Quo ſocius molli laxabat membra quiete,
Altum proflanti vetulæ de pectore ſomnum
Inſcius accubui, laterique jacentis adhæſi.
O quales movit veniens aurora cachinnos!
Dant gratam ingentes pinus abeuntibus umbram.
Tum nos Lincopiæ nox opprimit; Olaus illinc,
Et Magnus Magno eſt ortus cum fratre Johannes.
Norcopiam tendunt currus; hic ærea lamna
Cuditur, hic grandem ſignant ex ære monetam,
Longaque deductum tenuant in fila orichalcum.
Illa merce premens externus navita puppes,
In patrias quæſita refert compendia terras.
Proxima Nicopiæ ſtatio, gratiſſima ſedes
Matris Reginæ, poſtquam eſt orbata marito,
Carpitur atque illic triſti Leonora ſenecta.
Hinc fit per ſcopulos gradientibus obvia Telga,
Urbs præclara olim, piceis nunc ignibus hauſta.
Rangifer hic ſtabulis borealis clauſa tenetur
Beſtia; multiplici ſublimia tempora cornu,
Vallantur; ſimilis vivaci cætera cervo.
Concretis glacie lacubus, campiſque nivoſis
Illa trahas rapit, & volucres prævertitur Euros.
Pruteno huc quidam veniens de littore, vino
Invitos torſit, crebris urſitque culullis;
Me pene incautum vicit vis ſubdola Bacchi.
Impoſuit longis erroribus Holmia finem.

C ODE.

Salgama ſparſa croço; Gothico hæc ſapit eſca palato,
Tum zytho, atque ovis incoctas oggerit offas,
Et vino, atque uvis ſiccat quas clara Corinthus,
Et cruſtis pilo tunſis, & olentibus herbis.
Incretum his piper acre, & odorum caryophyllum,
Et coriandra ſimul, tum zinziber, atque ſinapi,
Sacchar, mella, oleum, marathrum, flavumque butyrum,
Non alias Hecaten atris ſub ſedibus Orci
Crediderim libaſſe dapes; triſtiſque noverca
Non alios miſcet privigni in funera ſuccos.
Ergo venenatas impranſi liquimus eſcas:
Nocturni ire viam perreximus, atque diurni.
Pulvereos ſolvit valida Helmæſtadia currus.
Inde referre pedem, patriaſque reviſere terras
Cogitur, & flentes ultro amplexatus amicos
Voſſius abſcedit; ſic littera miſſa jubebat.
Ingredimur crebra nigrantes abiete ſilvas,
Viſigothis notas ſedes; ſitientibus illi
Hydromeli apponunt, & piſtam rite farinam
Exiguo ſale contingunt, parcoque cumino;
Appenſam fumi durant, ac lumina ſolis.
Hanc fruſtra impacto tentaris cædere cultro,
Viribus at durum tuditem ſuper incute totis.
Scanduntur celſæ rupes, Smalandica terra,
Vetterique latus ſinuoſum littus obimus.
Dat nobis illic ſervus riſuſque, jocoſque,
Dum ſummo curru ſtans, nocturnoque galero
Tectus, Davidicos attentus concinit hymnos
Arguti numeris conſtrictos arte Maroti,
Claudini & rauco corrumpit gutture cantus.
Mox datur Oſtrogothûm ſcabros attingere fines:
Aſpera gens victu, pelles induta ferinas;
Membra ſitu livent, & aduſti frigore vultus:
Præcingunt matrum villoſæ tempora mitræ.
Vectores illic ſuccuſſant ſtridula plauſtra.
Dant requiem longis conſtructa mapalia truncis;
Conſtratum viridi floreſcit ceſpite culmen,

Quo

Quo paſtum teneræ ſcandunt de more bidentes.
Deſuper admittunt anguſta foramina lucem,
Haud ſecus ac Romæ tenuit quas Terminus ædes.
Quinquaginta intus lecti, queis ſternitur hoſpes,
Et pater, & conjux, poſitique in ſtramine vernæ.
Hinc loti egreſſus cauſa ſub nocte ſilenti,
Regredior, primumque ratus ſubiiſſe cubile,
Quo ſocius molli laxabat membra quiete,
Altum proflanti vetulæ de pectore ſomnum
Inſcius accubui, laterique jacentis adhæſi.
O quales movit veniens aurora cachinnos!
Dant gratam ingentes pinus abeuntibus umbram.
Tum nos Lincopiæ nox opprimit; Olaus illinc,
Et Magnus Magno eſt ortus cum fratre Johannes.
Norcopiam tendunt currus; hic ærea lamna
Cuditur, hic grandem ſignant ex ære monetam,
Longaque deductum tenuant in fila orichalcum.
Illa merce premens externus navita puppes,
In patrias quæſita refert compendia terras.
Proxima Nicopiæ ſtatio, gratiſſima ſedes
Matris Reginæ, poſtquam eſt orbata marito,
Carpitur atque illic triſti Leonora ſenecta.
Hinc fit per ſcopulos gradientibus obvia Telga,
Urbs præclara olim, piceis nunc ignibus hauſta.
Rangifer hic ſtabulis borealis clauſa tenetur
Beſtia; multiplici ſublimia tempora cornu
Vallantur; ſimilis vivaci cætera cervo.
Concretis glacie lacubus, campiſque nivoſis
Illa trahas rapit, & volucres prævertitur Euros.
Pruteno huc quidam veniens de littore, vino
Invitos torſit, crebris urſitque culullis;
Me pene incautum vicit vis ſubdola Bacchi.
Impoſuit longis erroribus Holmia finem.

O D E.

Inter Aulæ tumultus Patriæ deſiderio tenetur.

A D

AMPLISSIMUM ORNATISSIMUMQUE

V I R U M

NICOLAUM HEINSIUM.

ERGONE æternis agitemur, HEINSI,
Fluctibus rerum, dubiæque ſortis
Aura nos ſemper maleſida cæco
Turbine verſet?
Jam ſatis longos patimur tumultus,
Jam decem Titan reparavit annos,
Vana me poſtquam patria carentem
Detinet Aula.
Lege non illa Phrygias paciſcar
Attali gazas, Aſiæque campis
Aurifer quidquid trahit in rubente
Hermus arena.
O ubi molles Cadomi receſſus?
Quis mihi longe vetus hinc ſodalis
Obviam prodit, reducique lætus
* Montis acuti. * Montaigu.
Monſtrat optatum digito cacumen,
Luſibus quondam loca ſacra noſtris.
Cum darent certis faciles diebus
Otia Muſæ?
O ubi quondam mihi nota pubes,
Atque defeſſæ juvenum choreis
Olenæ Nymphæ, levibuſque rura
Cognita Nymphis?
Illa vitales mihi lucis auras
Præbuit tellus, eadem ſepulcro
Oſſa componens cineri ſupremos
Reddat honores.

Sin

Sin eas ſedes mea ſors negarit,
Tum meæ quæram requiem ſenectæ,
Hic ubi lætas fluit inter * alnos
Frigidus Udo.

* Alnetum.

Monte qui primum ſaliens propinquo
Roſcidis murmur meditatur antris,
Et coloratos querulo laceſſit
Rore lapillos.
Mox citas latis vagus eſculetis
Colligit lymphas, tumiduſque fluctu
Olenam patrem petit, & minaci
Provocat unda.
Annuo fontem celebrans honore
Ludit exultim petulans juventus:
Virgines adſtant, hilarique ſolvunt
Ora cachinno.
Nec puellares animos voluptas
Sola prolectat; venerantur amnem,
Et ſatas circum ſalices amœnis
Floribus ornant.
Veſtit umbroſas rudis herba ripas,
Stagna pellito pede tranat anſer,
Piſcis incaſſum ſaliens tenaci
Ducitur unco.
Inde paſtorum reſonant cicutæ,
Lucidum tergo gerit agna vellus,
Explicat longum latus inter altas
Vacca geniſtas.
Ipſe Pan ſpreto veniens Lycæo,
Sæpe formoſam Pityn in remotis
Montibus cantat, ſua jam nec illi
Mænala curæ.
Illa præ cunctis mihi ridet ora,
His amem lentus jacuiſſe ripis,
Floreos inter recubans beati
Ruris odores.

Hinc meo nectam capiti corollas:
Non mihi quavis placuere flores
Valle decerpti, neque lectus omni
Ceſpite ramus.

AD
ÆGIDIUM MENAGIUM
EPISTOLA.

PRolixam tibi, Menagi jucunde, ſalutem
Mittit Huetiades, ægro vix corpore firmus,
Multo mente minus validus, longaque pereſus
Triſtitia, & vigiles volvens ſub pectore curas.
Addictum ſed enim Muſis inviſa fatigant,
Atque animos alio conferre negotia cogunt,
Sollicitudine diſtrictum, & mœrore ſequaci.
Præterea (me quippe dolor non unicus angit)
Seu juvet ingenuas animum exercere per artes;
Seu genium placare parem, rariſque diebus
Parca verecundo celebrem convivia Baccho;
Noxia ſeu priſcæ recolens contagia vitæ
Certum cautus iter, meliori fœdere, carpo;
Eſſe domi ſeu pertæſum eſt, cupiduſque jacentes
Viſere fert animus longe trans æquora terras;
Quidquid ago, obſcœnis inſons ludibria linguis
Debeo, & infeſto me dente calumnia mordet.
Naturæ quippe auſpicium prout quisque ſecutus
Optatis fertur ſtudiis, aliena reprendit,
Inſenſusque palam reliquis, ſe amplectitur unum.
Civica nam queis jura placent & opella forenſis,
Militiam ſpernunt; contra qui Martia tractant
Arma, fori ſtrepitus & longa negotia damnant:
Qui Phœbum, Muſasque colit (qualem eſſe libenter
Me dederim) ſumma ſurgens de luce, diſertis
Immoritur libris, ac cætera ridet ineptus:

Urba-

Urbanum civem & nitidum vir ruſticus odit;
Agreſtem urbanus ſtivam, ac rus garrit olere:
Quin etiam meretrice nepos inſanus amica;
Tetra hominum vibex, & magnum dedecus, audet
Ipſe probare ſuos, aliorum carpere mores.
Vos mala, MENAGI, nequaquam talia tangunt,
Ampla Pariſiacæ colitis qui mœnia gentis.
Illic ſponte ſua ſed enim, propriumque ſecutus
Arbitrium ſe quiſque regit, nec commoda livor
Limat tranſverſis oculis, vel dente venenat:
Illic quiſque ſuas attendit ſedulus ad res,
Negligit alterius: tum ſi quem forte negoti
Aut hominum cepit ſatias, ſeſe ille remotis
Occultare poteſt vicis, nec cognitus ulli
Ducere præteritæ quæſita oblivia vitæ.
Atque utinam tali nos munere fata beaſſent,
Urbis Cæſareæ cives, Cadmique nepotes,
Poſſemus fungi officiis, componere curas
Ad libitum, nec ſcurrilis convitia linguæ,
Aut duri virgam cenſoris ferre ſuperbam:
Hæc mihi præ cunctis fuerit gratiſſima tellus;
Quæ quoniam non fata ſinunt, nec primitus atris
Mentibus impactas fas eſt diſpellere ſordes,
Has liceat ſaltem miſera proferre querelas
Conditione ſuper. Tu noſtrum commodus audi,
Atque dole (ſic Di tibi dent optata) dolorem.
Prima tribus luſtris mihi nondum adoleverat ætas,
Plagoſi nec jam metuebam ſceptra magiſtri;
Inde mihi Virtus, illinc damnoſa Voluptas
Adſtiterunt, quales in primo limine vitæ
Viderat Alcides, Cei ſtat ſi qua Sophiſtæ
Uſque fides dictis. Ego magna exempla ſecutus,
Sperno Voluptatem, auſtera Virtute petita,
Informo rebus generoſum pectus honeſtis,
Intendo mentem ſtudiis, antiqua revolvo
Romanis ſimul, & dictata volumina Grajis,
Continuans lucem tenebris, lucique tenebras:

Immenſos ſtudium fallebat dulce labores.
Optime Menagi, quoſnam mihi carpere fructus
Hinc licuiſſe putas? pulchri quæ gratia facti?
Fabula Cadmæis decantatiſſima ſcurris
Nempe fui; helleboro caput hic purgare meraco
Me jubet; ille faceta dicax ænigmata ſolvi
Poſtulat, & miſerum quæſitis ludit ineptis.
At me parte alia ſecreto convenit alter,
Vir bonus, atque meo qui dulces geſſerat olim
Cum patre amicitias; is triſti ſerius ore,
Quid tibi vis, ait, ô juvenum ſtultiſſime? quorſum
Inſanam hanc molem librorum inſanior ipſe
Congeris, & primos incaſſum conteris annos?
An carioſa legens veterum monumenta, putas rem
Creſcere poſſe tibi? num ſic eris utilis urbi?
Utilis & conſanguineis? concinnus amicis?
Mactam dote tibi contingere reris opima
Squallenti uxorem, & librorum pulvere fœdo?
Non ita; te chartis attentum invadet egeſtas,
Ludibrium ſcurris fies, & mœror amicis.
Ergo age, dumque licet, ſanam catus indue mentem;
In lucem prodi; paribus colludere geſti;
Nec minus augenda feſtines ſtrenuus in re;
Nummatas ſapiens ultro ſectare puellas,
Obſequio, cultuque oris, pexoque capillo,
Et viduas grato locupletes munere capta.
Sic ait, attonitumque novo ſermone reliquit;
Haud aliter nudo quam qui pede preſſerit anguem.
Nam quid ad hæc rerum vix ullo providus uſu
Senſiſſet puer? imperium fero credulus, & mox
Dulcibus abjungor Muſis; mihi prima voluptas
In medios dormire dies, & odoribus ungi
Cæſariem, & veſtes variatis pingere vittis,
Ceſſatumque inter formoſas ire puellas.
Vix mihi per ſpatium vita hæc eſt acta bimeſtre,
Accurrunt ad me noti, fidique ſodales;
Tu, Mottæe, venis, qui Phœbo deditus olim

Atque

Atque cliens Muſis, primus nunc jura ſacerdos
Cadmææ Themidis (ſic Di voluere) gubernas:
Tu, PALMERI, aderas, quo non præſtantior alter
Et Martis tractare enſes, calamosque Minervæ,
Veniſti, ô gaza differtum pectus opima,
BOCHARTE, ætates mentem verſate per omnes,
Perque omnes populos: tu veniſti, docte BRIOSI,
Tempora Phœbea circum redimite corona:
Veniſti, SAVARI, quo verſu ſacra Dianæ
Dicere nulla olim meliorem protulit ætas,
Nulla vel in feris olim quoque proferet annis:
Tu reliquos veniſti inter fidiſſimus omnes,
Candide PRÆMONTI, noſtri pars maxima quondam,
Nunc ingens deſiderium, te funere poſtquam
Edomitum crudo rapuit vis improba lethi:
Affuit & mutas agitans VICMANNUS artes,
Judicio prudens, mente acer, pectore purus:
Affuit ante alios ingens MAMBRUNIUS omnes,
Qui me tunc monitis juvenem formabat amicis,
Calliopes præcepta ſagax, ſanctique labores
Flaviadæ retro venturis prodere ſæclis.
Is me præ reliquis pudibundum inceſſit amaris
Opprobriis, vitæ noxas & crimina ponit
Ante oculos, priſcum rectique inſpirat amorem:
Siccine dicebat dudum præclara minatus,
In vitium te ferre paras, virtute relicta?
Num tibi deſidiæ cordi, nugæque doloſæ?
Ergo potes ceſſator, iners, contemptor honeſti,
Ludere diſcinctos inter, pars magna, nepotes,
Et turpi, oblitus meliora, litare Vacunæ?
At non hæc de te dederas promiſſa, juventam
Nobilibus Phœbi ſtatuens conſumere curis.
Quod ſi non omnis cecidit de pectore virtus,
Excute mollitiem, & vitæ te redde priori.
Dicenti hæc aderat blandus convictor, amicus
Integer, interpres veteris doctiſſimus ævi,
Æmulus ille Ovidi laudum, magnique Maronis,

Et quo regali Cadomum Doctore ſuperbit,
Hallæus; noſtra hic alia de parte reprendens
Flagitia, ultrici meritum perfudit aceto.
Haud tulit incuſſum mens non obtuſa pudorem;
Erubui, & priſcas animo converſus ad artes,
Sedulus amiſſum ſatago ſarcire laborem
Tempus, & ignavæ reparo diſpendia vitæ.
Tum vero indoctæ redeunt convitia gentis,
Nec ſævo vulgus me rodere dente malignum
Tempore ab hoc uſquam ceſſat. Pater alme leporum,
Si vacat, & veteris permittunt ſcripta Laërti,
Rem non diſſimilem, nec longa eſt fabula, diſce.
Forte ſenex nato quondam comitatus aſellum
Ibat agens, aberat vacuo omnis ſarcina dorſo;
Quando prætereens quidam non notus, Ineptos,
Exclamat, pulchrum quibus eſt ſic parcere onagro!
Audiit, aſſenſitque ſenex, conſcendit in armos
Ipſe prior, lumbis puer inſidet, atque ita pergunt.
Vixque viæ paulum confectum erat, obvius alter
Occurrens, Pecudi cur ilia rumpitis? inquit,
Ægre animam trahit, & jamjam ſub pondere feſſa
Decidet: id metuens, aſinum miſeratus onuſtum,
Ire ſenex natum peditem jubet, ipſe ſuperſtat.
Tertius adveniens, Ne ſic tua commoda captes,
Dure ſenex, aſt ætatis miſerere tenellæ.
Protinus accipiens convitia ſæva benigne,
Paruit, exiliitque bonus, ſudore fluentem
Apprendit puerum, pecudiſque imponit in armos;
Ipſe ſequebatur, coſtaſque dolabat aſelli.
Ad primum lapidem venit alter naris aduncæ,
Hercule non pecudis tibi ſunt cædenda flagello
Tergora, vir bone, ſed pueri, qui vectus aſello
Pergit, & effœtum pedibus ſinit ire parentem.
Talibus at placidi verbis patientia tandem
Læſa ſenis, veras juſſit depromere voces:
Pol miſer eſt hominum quiſquis convitia curat:
Quo pede cœpiſti, hoc ſecurus pergere diſcas.

AD TEMPE ALNETANA ODE.

Tibi Grates, Zephyris hoſpita tellus,
Tibi laudes cano, florum ſacra mater,
Tua tandem, tua viſo repetito juga curſu.

Studiorum pia nutrix, Pariſinos
Strepitus huc fugienti nemus altum
Bona præbes, & amica recreatum lavis unda.

Potes acres animi pellere curas;
Relevas ingenii tædia feſſi,
Simul atra recubantem corylorum tegis umbra.

Mihi robur vegetum læta miniſtras;
Tua cum pectoribus ducitur aura,
Subit intus reparatos juvenilis vigor artus.

Neque fulmen, neque fœdus ruit imber;
Neque frigus, neque fervens nocet æſtas:
Tua naſcens juga Phœbus meliori linit auro.

Tua Muſæ faciles antra frequentant:
Salientum Satyrorum pede pulſos
Dea colles jaculatrix ſinuato quatit arcu.

Per amœnos ſpatiari juvat agros.
Date luſus, mea Tempe, date ſomnos,
Vitrea qua per opacum levis Udo ſtrepit urna;

Novus anni ſtitit his me tepor oris:
Neque linquam loca mœrens prius iſta,
Abigat quam Tegeææ glacialis rigor Urſæ.

ELEGIA
Ex persona
CN. CORNELII GALLI.

ERgo ego fallacis nuper nova cura puellæ,
Excluſus ſurdas nunc querar ante fores?
Et poterit vana male cautum fallere lingua,
Et mecum teſtes fallere inulta Deos?
Nunc ubi pacta fides, conjunctaque dextera dextræ,
Verbaque confictis diſſimulata dolis?
Credulus omnis amans: utinam male credulus errem,
Et falſa eluſus credulitate querar.
Se tamen haud dubiis, nec noſtrum id fallit amorem,
Indiciis prodit mox violanda fides.
Non licet aſſuetos in vultu agnoſcere riſus,
Non ore in nitido nutus amantis ineſt,
Blanditiæque, jocique leves, molleſque ſuſurri,
Et quæ flexanimus verba miniſtrat amor.
Quæ mihi culpa nocet? quo crimine, ſæva Lycori,
Commerui faſtus ſuſtinuiſſe tuos?
Pectora manſerunt fallenti fida, nec alter
Arguitur nobis prætepuiſſe calor.
Huc ades, ô noſtris fruſtra expugnata querelis;
Huc ades, ô oculis inſidiata meis;
Inque ſinus redeas, ô formoſiſſima, noſtros:
Pollicitis debes jungere facta tuis.
Quid refugis puri ſincerum pectoris ignem?
Quid faciles luſus, ingenuoſque ſales?
Hæc olim, fas ſit jam dicere vera, placebant,
Et potuere animos conciliaſſe tuos.
Cantabam; noſter decuit, te judice, cantus:
Saltabam; hac inerat mobilitate decor.
Dulcia Pierio meditabar carmina plectro;
Jurabas Clario carmina digna Deo.

Quid

Quid juvat ingratam votis ſuperaſſe puellam?
  Quid juvat officiis demeruiſſe meis?
Clauſa quid obſcuras jacuiſſe ad limina noctes,
  Quum Deus effuſo tunderet imbre latus?
Quid foribus pictas juvat impoſuiſſe corollas?
  Oſcula quid poſti ſæpe dediſſe tuo?
Nobile, ſi neſcis, per me jam nomen adepta es,
  Et ſociis ſacta es invidioſa tuis.
Neglectus mihi fons ſacer eſt, & culmina Pindi,
  Pierideſque Deæ, Pieridumque Deus.
Te propter blandos Galateæ ſprevimus ignes,
  Nec vinctam piguit deſeruiſſe fidem.
Et tamen hæc reliquas inter formoſa puellas
  Fertur, & eſt multis ſæpe petita procis.
Crebra ad me teneros referebat littera queſtus;
  Littera, quam lacrymis ſparſerat ipſa ſuis:
Non ſolitum pondus dulces habuere querelæ,
  Et gemitus mœſtos mobilis aura tulit.
Admiſſa his luimus forſan perjuria pœnis,
  Peccato forſan torqueor ipſe meo.
Forſan & exemplo fieri vis perfida noſtro,
  Ut mala commiſi quæ prior, ipſe feram.
At noſtro potius ſapias maleſana periclo,
  Ne pariter læſos experiare Deos.
Fallere cœleſtes pudeat, jurataque ſæpe
  Sidera, polliciti conſcia facta tui;
Noſtro infuſa ſinu prima quum nocte jaceres,
  Ad ſtrepitus raucos prætereuntis aquæ.
Eſt prope Dardaniæ candentia mœnia Romæ,
  Floribus, & læto gramine pictus ager:
Hinc viridi ridens aſſurgit ceſpite collis,
  Evolvit placidas hinc Tiberinus aquas.
Grata quies riguæ florenti in margine ripæ,
  Gratum in gramineo procubuiſſe toro.
Sæpe illuc taciti ſubmotis teſtibus ambo
  Venimus, occultos nocte juvante dolos.
Aſt hæc ante alias (meminiſſes vana Lycori)

Ante alias omnes hora beata fuit,
Quum tu egreſſa domo, dicta maturior hora,
Veniſti ad juſſum non comitata locum.
Meque renidenti caſtigans ore morantem,
Improbe, dixiſti, ſiccine ſerus ades?
Candida formoſos veſtis velaverat artus:
Vitta renodatam preſſerat arte comam.
Talem cœruleus quondam Nereida Delphin
Vexit ad Hæmonium per freta longa virum.
Sedimus ad mollem ſinuoſi fluminis undam;
Summa fere noſtros contigit unda pedes.
Non puduit tunc lenta meis dare colla lacertis,
Et caput in gremio compoſuiſſe meo.
Lux mea, dicebam, cœleſtia numina teſtor,
Dum vivam, tempus te fore in omne meam:
At tu purpureis figens mellita labellis
Oſcula dicebas, Tu quoque noſter eris;
Concepto tantum faveant pia numina voto,
Quæque micas cœlo, Delia, teſtis ades.
Curva renaſcentis ſplendebant cornua Lunæ,
Et placida æſtivæ tempora noctis erant.
Audiit e cœlo promiſſum Luna ſereno,
Clarius & puro ſidere lumen iit.
Audiit & glaucus vitreis Tiberinus ab antris,
Quæque colunt Tiberis curva fluenta Deæ.
Aſt hæc præcipiti Boreæ nunc vota dediſti,
Atque procelloſis diripienda notis.
Lædere nec verita es, quos nuper ſupplice lingua
Præſentes fueras teſtificata Deos.
Indoluit falſis ſpretam ſe Cynthia verbis,
Deque aſtro viſa eſt erubuiſſe ſuo;
Quum tua volventem tacito perjuria corde
Me vidit ſolito Cynthia flere loco.
Omina fortunent ſuperi; ſua ſæpe Diana
Vindicat ultrici numina læſa manu.
Læſa hæc incautæ Cydippes febribus artus
Torruit, & Ceum juſſit habere virum.

Bis

Bis ſeptem Niobe natorum funera vidit:
  Vidit, & eſt Sipyli vertice facta ſilex.
Terreat OEnidæ validis fera fixa ſagittis:
  Terreat ambuſto torre ſceleſta parens.
Et viſa ſine veſte Dea Autonoeïus Heros,
  Miratus fronti cornua nata ſuæ.
Quam timui, quum tu morbo tentata doleres,
  Ne Divis pœnas impia lingua daret!
Di prohibete nefas, nec ego crudelis amorem
  Hac mercede velim promeruiſſe tuum.
Sit ſatius vixiſſe ream, ſi crimina cordi
  Sunt tibi, quam fatis occubuiſſe ream.
Me tamen & curis, te crimine, teque periclo
  Exoluiſſe potes, ſtet modo pactus amor.
Stet promiſſa fides, ſerumque adoleſcat in ævum:
  Hæc ſit cura mihi, cura ſit illa tibi.
Juppiter ex alto probet hoc ſublimis Olympo:
  Hoc Venus, hoc Veneris filius ipſe velit.

EPIGRAMMA
ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΔΕΣ.

SYrmatopullilutoſitrahus, doctorionummus,
  Romulidiſtoricus, gloriolaucupida,
Loripedatque cathedrituus, mentaureobarbus,
  Putrididentinus, rufipiloſicutis,
Simychonarifluus, rubicundoculumidilippus,
  Hircaxillolidus, roſtrirepandibrochus,
Trinigalerigerus, ſimulacriplateidecorus,
  Franciſcanicola, nugipolyloquides.

IN

IN OBITUM
JOHANNIS. BAPTISTÆ. POQUELINI. MOLERII.

COMICORUM. ET. COMOEDORUM. SUÆ. ÆTATIS. FACILE. PRINCIPIS.

PLAUDEBAT. MOLERI. TIBI. PLENIS. AULA. THEATRIS.
NUNC. EADEM. MOERENS. POST. TUA. FATA. GEMIT.
SI. RISUM. NOBIS. MOVISSES. PARCIUS. OLIM.
PARCIUS. HEU. LACRYMIS. TINGERET. ORA. DOLOR.

VIXIT. ANN. LI. MENS. VI.
OBIIT. XIII. CAL. FEBR. A. R. S. MDCLXXVIII.

Εἰς τρεχέδειπνον παράσιτον.

Εὔχομαί σοι, Γενέτορ πάντων, ὃς ὀλύμπια ναίεις
Δώματα, εἴποτε βῇ, θάνατον μετὰ, εἰς ἀΐδος δῶ
Νυκτιλαθραιοφάγος τε καὶ ὠμοβόρος τρεχέδειπνος,
Εὐμεγέθους στόματος μέγ' ἀφαιρεῖν ἕρκος ὀδόντων,
Καὶ παρὰ τοῖς φλοιοῖς ἰσάριθμ' ἀμύγδαλα θεῖναι,
Αἰτίας μικροῦ παρασίτου τῇδε κολάξεις.

IN GELLIAM CAECO NUPTAM.

CAllida quam ſapuit cum nupſit Gellia cæco:
Quippe ſemel viſam ducere quis poterat?

IN OBITUM
GABRIELIS COSSARTII, S.J.

QUi blandi ſtudiis Coſſartus floruit oti,
Et tot inexhauſto pectore clauſit opes;
Ille per humanas, dixit, ſat luſimus artes,
Jam divina libet viſere, terra vale.

IN

IN COR
GULIELMI MENAGII,
Conditum in ſepulcro Magdalenæ Loëtæ uxoris nondum defunctæ.

HUc cor Menagii duplici mors funere merſit,
Cum corde abjunxit, caſta Loëta, tuo.

IN MATTUM ALEATOREM
Verſibus Latinis vel optime ſcribendis ingenium non requiri ſtatuentem.

AUrea Romano qui carmina concinat ore,
Ingenio Mattus poſſe carere putat.
At te hæc qui garris, dextram verſante fritillo,
Judicio cur non, Matte, carere putem?

INSCRIBENDUM
Cryptæ Conchyliatæ
HERCULIS VALQUELINI YVETELLI.

HAs habuit formoſa Venus cunabula conchas,
Surgere & has inter nunc quoque ſæpe ſolet.

AD ALEXANDRUM MORUM
Extemporalis reſponſio.

JAm pridem reſides noſtro ſub pectore flammas,
Divina Phœbi munera,
Dilapſamque facem in cineres, Araminthæ decoris
Quam pupulis ſuccenderat,

Car.

Carminibus ſuavi quæ condit Muſa lepore,
Venuſte More, ſuſcitas,
Qualia non cecinit Naſo, molliſve Catullus,
Noſterve Flaccus carmina.
O, quam te Phœbo acceptum, facilique Thaliæ,
Quam te beatum prædicem,
Qui ſic languentem potis es recreare ſodalem,
Qui ſic jocari cum libet.
Me vero Origenis carioſa volumina torquent,
Et lenta febris excoquit.
Quod niſi ſub tiliis tecum garrivero noſtris
Hac luce Lunæ proxima,
Ilicet & fato concedere luce ſequenti,
Amice, concupiverim.

VOTUM

Pro reditu ex Suecia in Galliam.

BOcharti comites, cohors inanis,
Aptis ſarcinulis & expeditis,
Cum bulga exigua, tribuſque peris,
Non his grandibus atque ponderoſis,
Aſt illis vacuis & expeditis;
Magnis paſſibus Holmia relicta,
Nec non Vandalia, Sueciaque,
Gothis, Oſtrogothis, Viſigothiſque,
Atque ipſo Borea valere juſſo,
Et quidquid fuit uſpiam Trionum,
Tandem in Celtica paſſibus citatis,
Aptis ſarcinulis & expeditis,
Tandem in Celtica cogitamus arva.
At nos Mercurio Deo viarum,
Cui ſunt compita curæ & angiportus,
Illud concipimus perenne votum,
Iſtas numquam iterum vias ituros,
Si nos incolumes domum remittat.

Sal-

Salvis ſarcinulis, & integellis.
Hoc nos concipimus perenne votum
Bocharti comites, cohors inanis.

FUNUS CLAUDII SALMASII

CONCLAMATIO.

CLAUDI, CLAUDI,
Reſpice, reſpice:
Huc extremum,
Huc, SALMASI,
Lumina flecte.
Nam quis te novus
Intus habet dolor?
Nam quorſum animus
Aufugit tibi?
Num te, CLAUDI,
Mors gravis occupat?
Tune æterno
Compoſuiſti
Lumina ſomno?
Heu, heu, Socii,
CLAUDIUS occidit:
Non audit meas
Ille querelas.
Promite Syria
Balſama pyxide:
Et SALMASI
Tandem extremo
Ungite frigens
Munere corpus.

CONLOCATIO.

TAmetſi properas, Viator, adſta:
Quod ſub veſtibulo hoc jacet cadaver,
SALMASI fuit. Hinc Vale, Viator,
Noſtram, ſi ſapis, & vicem doleto.

AD LEYDAM URBEM.

O urbes inter celeberrima LEYDA Batavas,
Deſine Phœbea ſublimia tempora lauro
Cingere, & auguſtos jam deſine tollere vultus.
CLAUDIUS, heu, rerum columenque decuſque tuarum,
CLAUDIUS ecce jacet fato præreptus iniquo.
Hoc ſtante, ingenti tua ſeſe Academia plauſu
Extollens, alias inter longe altior ibat.
Occidit is poſtquam, declivem pondere vultum
Mœſta gerens, magnum languet confeſſa dolorem.
Hanc nos præteritis quondam ſuſpeximus annis,
(Et meminiſſe juvat) tanto cum ſidere læta,
Doctrina illuſtres cultuque referret Athenas.
Quod poſtquam orbatam felici luce reliquit,
Scilicet omnis honos ſtudiorum & gloria ceſſit.

AD MORTEM.

MIniſtra fati, Ditis ignavam ad domum
O quæ colonos trudis impia manu,
Et cuncta falce demetis; poſtquam neci
Potuiſti acerbæ CLAUDIUM immitis dare,
Quidni ſoluta funditus totum moves
Compage mundum? Conditus quando nigris
Phœbus tenebris denegat terræ jubar,
Et Luna fratris aureos vultus tegit,
Exanguis hominum pectora invadit timor:
Quippe imminere protinus mundo putant

Com-

Commune fatum. CLAUDIUS quando eſt tuus
Letho peremptus ſeculi lumen fui;
Quidni hoc tenebras funus inducat graves,
Orbemque totum nocte funeſta premat?
Haud triſte lethum deprecor, poſtquam neci
Potuiſti acerbæ CLAUDIUM immitis dare.

AD FAMAM.

DIva laudis, & perennis proma conda gloriæ,
Diva victrix mortis atræ, Diva victrix temporis,
Ille qui virûm per ora, (Diva, ſic tu juſſeras)
Is per ora qui volabat, magnus ille CLAUDIUS,
Ille quem tu perſonante prædicabas buccina,
Morte crudeli peremtus nuper eheu concidit.
Hunc potenter a feroci, Diva, morte vindica.
Hic caducam morte vitam languidamque perdidit:
Huic perennem pro caduca, Diva, vitam reddito.

AD MANES SALMASII.

SI quis amor rerum poſt triſtia funera reſtat,
Et Manes ima ſequitur tellure repoſtos;
Pallida quem totis Lethe non eluat undis,
O anima, o dubiis vitæ defuncta periclis,
Te non ulla quidem cepere oblivia noſtri.
Ex quo etenim me ſors Leydenſibus appulit oris,
Atque tuam potui, SALMASI, tangere dextram,
Et coram blandas audire ac reddere voces,
Scilicet ex illo noſtri pars magna fuiſti;
Ipſe tui nonnulla fui, concordia poſtquam
Pectora junxit amor. Memini me febre pereſum,
Atque iſtic longi perpeſſum incommoda morbi
Jam tumulo quæri: non noſtri ſedula nutrix,
Non noſtri curam ſoror officioſa gerebat.
Continuo tu languentem miſeratus amicum,
Auxilium afflictis rebus non molle tuliſti.

Ergo, Salmasi, quæ nos, dum vita manebat,
Junxit amicitia, hanc etiam poſt funera ſervas.
Me vero quæcunque dehinc fortuna ſequatur,
Non noſtro illa tuum pellet de pectore nomen.

CONVOCATIO.

Lecti juvenes,
Atque virorum
Quidquid ubique eſt,
Quorum ſacro
Pectora Phœbus
Contigit igni;
Eheu Claudius
Claudius ille
Jam crudelibus
Occubat umbris.
Huc, huc gemitus;
Huc ſuſpiria;
Et languenti
Mittite triſtes
Pectore queſtus:
Huc, huc lacrymas,
Huc, huc mœſtos
Uda profundant
Lumina fletus.
Ipſe ego pullo
Tectus amictu,
Spargam tumulum
Manibus plenis,
Et humum pingam
Vernis floribus:
Tum funereum
Hoc inſcribam
Carmine ſaxum:
Clauditur hic parva magnus Salmasius urna:
Ille prius totum ſub pectore clauſerat orbem.

MONODIA.

POſtquam, Salmasi, felicem in commoda vitam
Publica conſumſti, te Libitina rapit.
Te Libitina rapit, poſtquam te magnus Apollo
Imperium bifidi juſſit habere jugi.
Poſtquam ego ſic actæ traduxero tempora vitæ,
Sit mihi vita gravis; ſit mihi dulce mori.

INHUMATIO.

Claudii lotos tibi, ſacra mater
Terra, mandamus cineres in urna;
Terque plangentes poſitum ſuprema
Voce ciemus.
Tu ſinu, Tellus, foveas benigno
Creditum pignus: levibus favillam
Contegas glebis: placido quieſcant
Oſſa ſepulcro.

CONSECRATIO.

AD POETAS.

VAtes, parcite fletibus,
Cur molles lacrymas, cur gemitus graves?
Aut cur carmina triſtibus
Decantata modis funditis anxii?
Jam nunc ſat lacrymis datum eſt.
Huc, huc, pro lacrymis, purpureas roſas,
Huc plenis manibus date
Pallentes violas, albaque lilia.
Huc plenis thymiamata
Exhalent foculis, his redolentia
Aris thura profundite.
Divus ſacra ſibi munera Claudius,

Et libamina poſtulat.
Nam non ille quidem Tartareos lacus,
Non hic Elyſium tenet:
Sed poſtquam fragilem corporis exuit
Molem, huic perpetuas domos
In ſummo attribuit Juppiter æthere.
Illi nectareus liquor
Poſthac ora meris proluet hauſtibus,
Quem fundet Phrygius puer;
Et totum liquidis ambroſiæ Venus
Hunc perfundet odoribus.
Formoſæ ſoboles docta Coronidis,
Mutarum pater artium,
Fratres Tyndaridæ, & maximus Hercules
Illi ſe comites dabunt,
Quos virtutis amor vexit ad æthera.
O quiſquis ſtudiis vacas,
Et mentem ingenuis artibus excolis,
Hic Muſis præerit Deus,
Intonſo ſocius junctus Apollini:
His jam ſe facilem dabit,
Illum qui precibus ſupplicibus petent.

AD ANTONIUM HALLÆUM PROFESS. REG.

RESPONSIO.

QUid reſides, Hallæe, vocas ad carmina Muſas?
Quid mihi neglectam longo jam tempore ſuades
Sollicitare chelyn, noſtriſque impervia plantis
Scandere Parnaſſi dubio faſtigia greſſu?
Hoc ego ſi precibus cedens, & multa roganti
Hallæo faciam, nec me dignoſcat Apollo,

Nec probet haud ullo digeſtos ordine verſus.
Non adeo ipſe mei ſum nunc oblitus, ut ægra
Carmina, & excultis auſim inficianda Camœnis
Promere, quæ nec te fuerint ſub judice tuta.
Quod ſi me quondam temerarius impulit error
Ad ſacros latices, bifidique cacumina montis:
Si denſas propter lauros Permeſſide lympha
Ebrius, Aonios ivi ſine lege per agros;
Auſus & æterna frontem vincire corona;
Sat fuerit nimiumque, ſemel peccaſſe; ſed ultra
Non excuſabit nova crimina priſtinus error.
Ergo quod vitæ ſupereſt, ignobilis otî
Florebit ſtudiis: me non orcheſtra canentem
Excipiet; nec compoſitos ſudante cerebro
Narrantem verſus videbit vulgus ineptum.

IN AGGERES HOLLANDICOS.

Fragmentum majoris operis.

HIs ſuper edocti, longas molimine magno
Infixere ſudes pelago, tum immania ſaxa,
Et ſimul effertæ prægrandia pondera terræ
Advolvere ſuper, molemque ſub aſtra dedere.
Vicino Nerei cunctos, his artibus uſi,
Præcluſere aditus circum, mirabile dictu,
Et docuere vagos vinclis aſſueſcere fluctus.
Ni faciant, magnaſque urbes, campoſque patentes
Quippe ferox tumidis involvat fluctibus æquor.
Haud aliter quondam Tethyn domuiſſe furentem
Fertur, & iratos fluctus vinxiſſe catenis
Innumero circum ſtipatus milite Xerxes.

AD CHANAVARINUM,

Quem accepi verſibus Gallicis reddidiſſe Eclogam meam, Vitis nomine inſcriptam.

Immeritam Vitem quo ſis dignatus honore
Audiit, & ſubito ſic mihi Phœbus ait:
Eſt jam cui Vitis, plus quam tibi, debeat alter;
Eſſe illi dederas, hic dedit eſſe bene.

Pſalmi CXXIX Paraphraſis.

ANxia ſollicitis oppreſſus pectora curis,
Auſus ſum timidos ad cœlum tollere vultus,
Supplicibuſque, Sator rerum, te poſcere votis.
Ergo ades, atque pios ne dedignare vocatus;
Sed facili triſtes audi bonus aure querelas.
Si noſtra attento peccata examine pendis,
Et rigido æquatæ reputas libramine lancis,
Ecquis, io, admiſſi manifeſtus criminis, ira
Cernere flammatos poterit, pater optime, vultus?
Quis feret æternos ignes, & debita culpæ
Supplicia, aut ſævo poterit durare ſub ictu?
Verum equidem memini ſenſus in corde paternos
Te gerere, & precibus non intractabile pectus;
Conſiſuſque illo, quo nos dignaris amore,
Protinus occultas animi, te judice, labes
Prodere ſuſtinui, nec vanis artibus uſus
Criminibus ſtudui falſos adhibere colores.
Deinde tuas etiam leges dum mente revolvo,
Quas ſacro retulit montis de vertice Moſes,
Adſtrictæ & fidei ſolenni fœdere quondam
Rite memor, cum me cœlum ſperare juberes,
Si quando mœſta veniam te voce rogarem,
Me ſubit æternæ ſpes non incerta ſalutis.

Ergo

Ergo purpureas ex quo de gurgite flammas
Extulerit Titan, donec ſe condat in æquor,
Iſacidûm genus exultans tibi carmina dicat,
Atque ſuas in te, Omnipotens, ſpes collocet uno.
Nam lacrymis ultro miſerorum, & ſupplice fletu
Tangeris, attritiſque affers ſolatia rebus.
Quondam etiam humanos non dedignaberis artus
Induere, Abramidiſque admiſſa piacula, fuſo
Sanguine diluere, & meritas avertere pœnas.

IN POLYCRENEN
Agri Sancaronii & Bavillæi fontem,
EPIGRAMMA.

CAſtalium mendax quid jactas, Græcia, fontem?
Quid Phœbum, & ſocias, nomina vana, Deas?
Quæ Sancaronicis Polycrene labitur arvis,
Obſcurat famam, nobilis unda, tuam.
Hæc facit innumeros fecundo gurgite vates,
Afflat & in laudes enthea corda ſuas.
Huic quoque numen adeſt, huic & ſuus adſtat Apollo,
Cum placidis adſtat Lamoniæus aquis.
Cui comitem ſeſe dederit ſi forte Rapinus,
Una Pieridum tunc chorus omnis adeſt.

IN IMAGINEM
CHRISTINÆ
SUECORUM REGINÆ,
Nummo impreſſam:

In cujus antica parte Reginæ ipſius vultus, in poſtica Solis effigies expreſſa eſt.

Phœbus Christinæ pictos in imagine vultus
Ut vidit, tales miſit ab ore ſonos:
Christinam quiſquis ſe pingere poſſe putavit,
Pingere ſeque mea hic lumina poſſe putet.

E 'Εν

Ἐπὶ τῷ Λοδοΐκου

ΣΕΛΤΖΙΟΥ

Εὐγενεςάτου καὶ ἐλλογιμωτάτου νεανίου θανατῷ.

ΕΛΕΓΟΣ.

Ἄρχετε νῦν λιγυροῦ, ἕταροι φίλοι, ἄρχετε πένθους,
Ηιθέων κῦδος κάτθανε Σελτζιάδης.
Παιδικὰ χρυσείας Ἀφροδίτης, ἔρνος Ἄρηος,
Ἡρώων τε γένος εὐκλεὲς, αἷμα Διός.
Στήθεσι Φοῖβος ἔφιζεν ὅλος, Χάριτές τε παρειαῖς,
Χείλεσι μὲν Πειθὼ, καὶ βλεφάροισιν Ἔρως.
Καὶ τοιοῦτον ἐόντα δυσώνυμος ἥρπασε μοῖρα,
Ουρανίων τ' ἐνέροις πέμ[illegible]ν ἄθυρμα θεῶν.
Αυτὰρ Φαβρίκιος, μουσῶν κλέος, ὁυ φρεσὶν ἔτλη,
Αἶψα δὲ ἐξέθορεν ὕβριν ἀμυνόμενος.
Παλλὰς Ἀθηνάιη, καὶ Φοῖβος συμπαρομάρτουν,
Πιερίδων δ' ἔνθεν ἀντιάασκε χορός.
Ηδέα φορμίζουσιν ὁμοῦ, θαμβοῦσα κατίσχει
Ἶς ἀνέμου πνοιὰς, καὶ ῥόθιον ποταμός.
Θελξινόεις κληθεὶς μολπῇσι, Κόρης γ' ἀεκούσης,
Ηερόεντα ζόφον κάλλιπε Σελτζιάδης.
Ἔικελος Ἀθανάτοισι παλίσσυτος ἐξεφαάνθη,
Πάντοι' ἀνὰ ςομάτων ζησόμενος πινυτῶν.
Ὣς φάσαν αἰγείδην σειραῖς ποτε Περσεφονείας
Ἐιργμένον Ἀλκείδου ἄλκαρ ὑπεξερύειν.
Ἱπ̓πολότῳ τε δεδουπότι καὶ πάλιν ἐς φάος ἐλθεῖν
Θελκτῆρος μῆτις δῶκε κορωνίδεω.
Λήγετε γοῦν λιγυροῦ, ἕταροι, ἴτε, λήγετε πένθους.
Σελτζιάδης ἦμαρ μόρσιμον ἐξέφυγεν.

AD
MARIAM PRATEAM
VIRGINEM ERUDITAM,

Ut miſſis ſeriis det ſe jucunditati.

ODimus horridulas adducta fronte puellas.
Quæ miſcere jocos noverit, illa placet.
Nos vates gens læta ſumus; ſic juſſit Apollo;
Juſſit & argutos ſpargere Muſa ſales.
O nimium tetricæ ſtudiis operata Minervæ,
Pratea, contractum pone ſupercilium.
Riſit Pythagoræ conjux antiqua renati,
Heſperiis quanquam non minor illa Sophis.
Riſit & Erinne; riſit formoſa Corinna,
Pindaricam toties vincere docta chelyn.
Non te deliciis ſuperet jucunda vetuſtas:
Nominibus priſcis te quoque finge parem.
Corriſiſſe mihi dicetur Pratea virgo;
Exemplum reliquis Pratea virginibus.

IN VENUSTISSIMA
JOHANNIS REYNALDI SEGRÆSI
POEMATA,
ODE,

DUm leves inflat calamos Segræſus,
Audiant miſtis juvenes puellis,
Suave quos ridens Cytherea blando
Contigit igni.
Eſſe non ulli vacet otioſo,
Vulgus impurum procul hinc faceſſat:
Præbeat neu quis male feriatam
Cantibus aurem.

Ridet hic paſſim Venus; hic ſagittis
Ludit intentis volucer Cupido;
Hic choros zonis Charites ſolutis
Ducere gaudent.
Quos ad Amphryſum numeros Apollo
Rupibus quondam cecinit remotis,
Hic modis audax paribus Segræſi
Reddit arundo.
Cum ſacro tales daret ore cantus,
Olenam junco viridem paluſtri
Non ſemel ſumma caput efferentem
Vidimus unda.
Interim venti ſteterunt ſilentes,
Atque ſuſpenſos tenuere curſus:
Olenæ patris requieſſe fertur
Immemor urna.
Quin & arrectæ procul audierunt
Aure Segræſum bibula canentem
Naiades glauco niveum revinctæ
Pectus amictu.
Vidimus curſim Dryadas relictis
Saltibus lætas properare circum; &
Pana currentem ſimul efficaci
Carmine ductum.
Una præ multis tenero benignam
Carmini mentem Dryas applicabat;
Unde ringenti potuere rumpi
Ilia Mopſo.

THEA.

ELEGIA.

I, puer, i; Theam confeſtim in pocula miſce:
Urget non ſolitus lumina noſtra ſopor:

Mens

Mens ſtupet: obtuſæ languent in corpore vires.
    Languorem ſolvet vivida Thea novum.
Dum loquor, ecce focis infertur ſeſſilis olla.
    Appoſito infuſus æſtuat igne latex.
Protinus injicitur contortis Thea capillis.
    Explicat implexas fervida lympha comas.
Impletur vacuum cœleſti nectare pectus.
    Intima vitalis permeat oſſa calor.
Jamque fugit venis ignavi cauſſa veterni:
    Marcida jam cæco fomite membra vigent.
Actutum incaluit blando mens icta vapore,
    Dum felix agitat percita corda furor.
Non luctu eſt animus, non curæ obnoxius ulli:
    Sed jocus, & riſus, deliciæque placent,
Urbanique ſales, & tinctus ſermo lepore,
    Et quæ multa ſolet fundere lingua dicax.
Nunc juvat aſſiduos intermiſiſſe labores,
    Et dulcem ſtudiis inſeruiſſe moram.
Nunc juvat & facili voces inflectere cantu,
    Aut digitis reſonæ ducere fila lyræ.
O Thea! ô ſacro demeſſæ termite frondes!
    O ſtirps magnorum munere nata Deûm!
Quæ te læta tulit regio? quo limite cæli
    Alma ſalutifero germine turget humus?
Hanc pater Eois Phœbus conſevit in hortis:
    Aurora aſperſit rore benigna ſuo.
Et, ſeu * materno juſſit de nomine dici,
    Sive Deûm ex donis, Thea vocata fuit.
Quippe tulere Dei naſcenti munera plantæ.
    Lætitiam Comus, Mars animoſque dedit.
Tuque, Coronide, ſuccos facis eſſe ſalubres.
    Hebe, fers rugis canitieque moram.
Mercurius vegetæ mentis conceſſit acumen.
    Argutum Muſæ contribuere melos.
Ergo non alios in carmina ſufficit æſtus,
    Qui Pimplæa rigat nobilis antra latex.

* *Thea Auroræ mater. Heſiod. Theog.*

Hinc

Hinc Theæ quiſquis crebro ſe proluit hauſtu,
Tradidit huic artes dexter Apollo ſuas,
Et caput implicuit lauro, curruque levatum
Sacra coronatis ad juga vexit equis.
Non ego divini penitus ſum muneris expers:
Thea meo tingit ſæpius amne comas.
Spumea cumque ſuis infecit pocula ſuccis,
Et mea jucundus fluxit in ora liquor,
Mens commota novo confeſtim excanduit œſtro:
Venere ad numeros carmina ſponte ſuos:
Carmina, quæ feri ſtudeant didiciſſe nepotes,
Cadmæiſque canat docta puella jugis,
Et circum recubans avida bibat aure juventus,
Aut agat ad teneros mollia membra modos;
Dicat &, Hæc iſtis cantabat Huetius antris;
Oſtendatque mea ſaxa notata manu.
Livor edax, in me vanis incurris habenis.
Melpomene cedro nomina noſtra linet.
Meque ſuis addet laudatrix Gallia faſtis,
Illum poſt cineres ſpondet Apollo diem.

F I N I S.

INDEX CARMINUM.

E.

Ecloga, inſcripta Vitis, ad Claud. Salmaſium. Pag. 11

Elegia, ex perſona Cn. Cornelii Galli. p. 42.

Elegia de Thea. Vide Thea.

Ελεγος ἐπὶ τῷ Λοδοΐκȣ Σελτζίȣ θανάτῳ. p. 58.

Epigramma Αἰνιγματῶδες. p. 45.

---- *Ad Chanavarinum, in Verſionem Gallicam ſupra dicta Ecloga.* p. 56.

---- *Ad Mariam Prateam, Virginem eruditam.* p. 59.

---- Εἰς τρεχέδειπνον παράσιτον. p. 46.

---- *In cor Gul. Menagii.* p. 47.

---- *In cryptam conchyliatam Herc. Valquelini Yvetelli.* ibid.

---- *In Gelliam cæco nuptam.* p. 46.

---- *In imaginem Chriſtinæ, Suecorum Reginæ.* p. 57.

---- *In Mattum, aleatorem.* p. 47.

---- *In obitum Joh. Bapt. Poquelini Molerii.* p. 46

---- *In obitum Gabr. Coſſartii, S. I.* ibid

---- *In Polycrenen, agri Sancaronii & Bavillæi fontem.* p. 57.

Epiphora, ad Alex. Morum. Vide Idyllium.

Epiſtola, ad Ægid. Menagium. p. 36.

F.

Fragmentum majoris operis, in Aggeres Hollandicos. p. 55.

Funus Claudii Salmaſii. p. 49.

H.

Hymnus, ad D. Virginem Yvrandæam Servatricem. p. 19.

I.

Idyllium Lucretiano Stylo conſcriptum, ad Alex. Morum. p. 5. 6. & ſeq.

Iter Suecicum, ad Joh. Capelanum. p. 26.

Ode,

INDEX.

O.

Ode, ad Ant. Hallæum. p. 13.
---- *Ad Carol. Pererium.* p. 10.
---- *Ad Ludovicum* XIV. p. 14.
---- *Ad Nic. Heinſium.* p. 34.
---- *Ad Tempe Alnetana.* p. 41.
---- *In Ludovicum* XIV. p. 17.
---- *In Poemata Joh. Reyn. Segraſi.* p. 59.

P.

Paraphraſis Pſalmi CXXIX. p. 36.

R.

Reſponſio ad Ant. Hallæum. p. 54.
---- *Extemporalis ad Alex. Morum.* p. 47.

S.

Sal, ad Ducem Montauſerium. p. 22.

T.

Thea. p. 60.

V.

Vitis. Vide Ecloga.
Votum pro reditu ex Suecia in Galliam. p. 48.

CORRIGENDA.

Pag. 1. v. 5. τὸ *referas*, quod in pleriſque exemplaribus, muta in *reſeras*.
P. 4. v. 29. pro *folvere*, quod in multis, lege *ſolvere*.
P. 6. v. 18. poſt *Stradam*, tolle punctum, & pone comma,
P. 25. v. 17. dele comma poſt *medimno*.
P. 34. v. 22. dele punctum poſt *acuti*.
Ibid. v. 24. Tolle punctum poſt *noſtris*. & pone comma,
P. 45. v. 23. Lege una voce, *Loripedatquecathedritus.*